

BIBLIOTECA **DIMINERTA** ²⁶²
—

HANNS HEINZ EWERS

PĂIAJENUL

În românește de AL. TERZIMAN

40654 C

No. 31

PREȚUL 8 LEI

517895Z

BIBLIOTECA „DIMINEAȚA”

262

HANNS HEINZ EWERS

PĂIAJENUL

În românește de AL. TERZIMAN

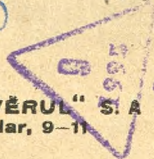

517.895

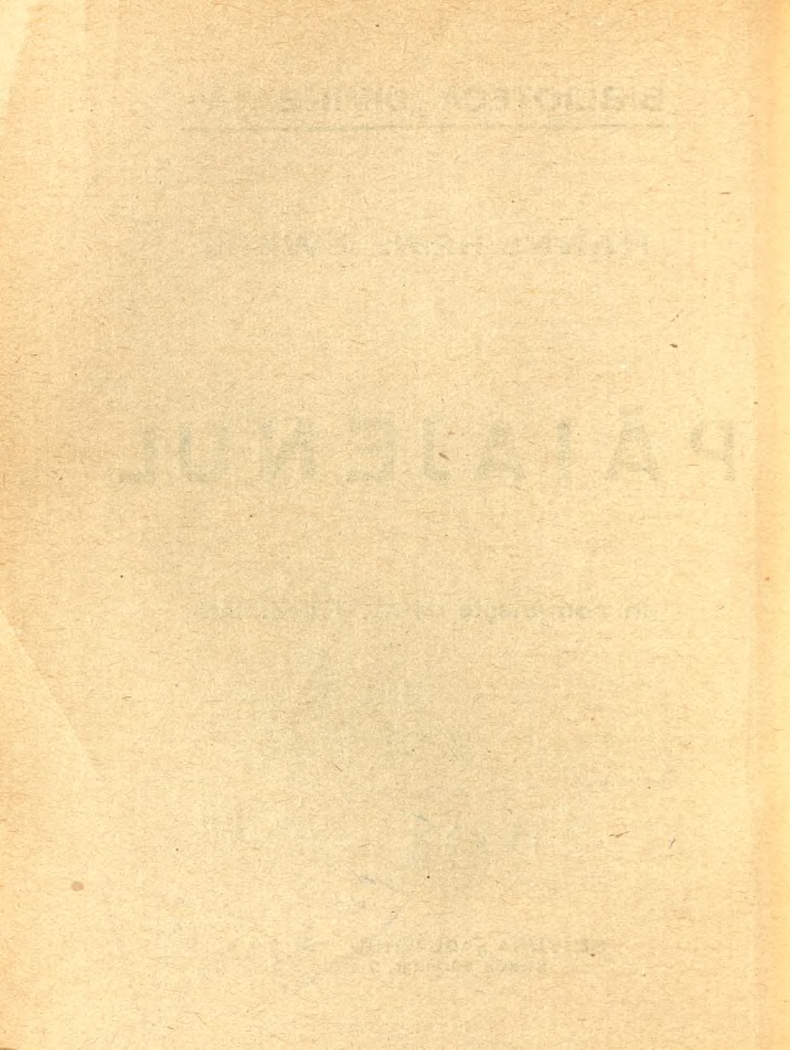
40654

C

EDITURA „ADEVÉRUL” S. A.
Strada Sărindar, 9-11

1-1449

Păiajenul

Când studentul în medicină, Richard Braquemont, luase hotărîrea de a se muta în camera numărul 17 a micului hotel Stevens, Rue Alfred Stevens 6, se spânzuraseră în acea încăpere trei oameni, în trei Vineri, consecutiv.

Cel dintâiu era un voiajor comercial elvețian. Cadavrul lui a fost găsit abia Sâmbătă după amiază; medicul a stabilit că moartea a survenit Vineri seara, între orele 5 și 6. Cadavrul atârna de un cui gros, bătut în crucea fereștrei, care ținea loc de cuer. Fereastra era închisă; lațul era făcut din șnurul draperiei. Deoarece fereastra era foarte joasă, picioarele îi atârnavă, atingând podeaua cu genunchii. Sinucigașul trebuia, deci, să fi avut o mare putere de voință spre a-și putea îndeplini planul. Ancheta a stabilit că era însurat și tată a patru copii, că era de felul lui vesel, totdeauna bine dispus și cu desăvârșire la adăpost de grija zilei de mâine. O însemnare, ceva, care să dee

indicii asupra pricinilor care l-au îndemnat la actul funest, nu s'a găsit ; cu atât mai puțin un testament ; deasemenea n'a dat niciodată să înțeleagă cuiva că ar nutri astfel de intenții.

Nu cu mult deosebit era al doilea caz. Artistul Karl Krause, angajat ca ciclist-transformist la circul ce se afla instalat în apropiere, ocupă camera numărul 17, cu două zile mai târziu. Vineri seara nevenind la reprezentație, directorul a trimis, pe servitorul circului, la hotel ; acela l-a găsit pe artist spânzurat în camera neîncuiată și în împrejurări aproape identice. Sinuciderea asta nu era mai puțin enigmatică. Artistul primea salarii fantastice și, tânăr fiind, de douăzeci și cinci de ani abia, gusta viața din plin. Și aici, întocmai ca la primul caz, nici o însemnare, nici o bănuială. Tot ce a rămas după el, era o mamă bătrână căreia îi trimitea la fiecare început de lună două sute de franci pentru întreținere.

Pentru doamna Dubonnet, proprietara micului hotel economic, a cărei clientelă se recruta mai cu seamă dintre membrii varietetelor vecine, de pe Montmartre, acest al doilea caz bizar de sinucidere, a avut urmări foarte neplăcute.

Unii dintre clienți și începură să se mute ; alții, cari obicinuiau să vie regulat, nu mai veneau.

Ea se plânse comisarului circomscripției a IX-a, care îi era prieten, și acesta îi făgădui să facă pentru dânsa tot ce omeneste îi va fi

posibil. Așa că nu numai că cercetă eu cel mai mare zel ca să dea de vreo urmă oarecare în ce privește moartea celor doi clienți, dar îi puse la dispoziție și un agent, care ocupă camera.

Acesta era gardistul Charles Maria Chaumie. El se oferă de bună voe. Vechiu „marsonin“, cu unsprezece ani de slujbă la infanteria marină, acest gardist stătuse atâtea nopți singur de santinelă, în Tonkin și Annam, stinsese, cu un glonț de armă, viața atâtor hoți de mare, galbeni, cari căutau să se apropie pe furiș de vapor, încât părea cum nu se poate mai bine indicat ca să dea ochi cu stafiile despre care se vorbea în Rue Alfred Stevens.

El ocupă, deci, Duminică seara odaia și se culcă liniștit, după ce, bine înțeles, dăte mai întâi gata mîncarea și băutura bunei - d-ne Dubonnet.

Regulat, în fiecare zi, dimineața și seara, făcea câte o vizită scurtă inspectorului de poliție, spre a raporta asupra celor petrecute. În primele zile aceste rapoarte se mărgineau la atât că spunea: „pe ziua de azi n'am observat absolut nimic“. În schimb Miercuri seara spuse că-i se pare că a dat de o urmă oarecare. Zorît să spue mai mult, să dea amănunte, rugă să-i se îngăduie să tacă deocămdată, de oarece nu poate să-și dea încă bine seama, dacă ceea ce crede el că a descoperit are vreo legătură cu moartea celor doi și, prin urmare,

se teme să nu se compromită și să fie apoi obiectul de bătaie de joc al colegilor.

Joi dimineța, atitudinea lui era puțin mai nehotărâtă și mai gravă, dar nici de data asta n'avea nimic deosebit de raportat.

Vineri dimineța era întrucâtva neliniștit. Spunea jumătate în glumă, jumătate serios, că, oricum, fereastra asta are o nemaipomenită putere de atracție. Cu toate acestea, era convins că asta n'are nici în clin nici în mănecă cu sinuciderile și că s'ar râde de el dacă ar spune mai mult.

În seara acelei zile n'a mai venit la inspectorul de poliție; a fost găsit spânzurat de cuiul din crucea ferestrei.

Și aici, indiciile erau aceleași, în cele mai mici amănunte, ca și la celelalte două cazuri: picioarele atingeau podeaua aproape de genunchi, lațul era făcut din șnurul draperiei; fereastra era închisă, ușa descuiată; moartea a survenit între orele 5 și 6 după amiază. Gura mortului era larg deschisă și limba îi atârna afară.

Acest al treilea caz de sinucidere în camera numărul 17, avu de urmare că, încă în aceeași zi, toți pasagerii se mutară din hotelul Stevens, afară de un profesor bătrân de limba germană, dar care se folosise de acest prilej ca să ceară reducerea la jumătate a prețului.

Fu o mică mângâiere pentru d-na Dubonnet, când a doua zi veni la hotel, d-ra Mary Garden, steaua Operei Comice, și-i cumpără

șnurul draperiei, oferindu-i două sute de franci: mai întâiu fiindcă asta aduce noroc și, în al doilea rând, fiindcă vor vorbi ziarele.

Dacă istoria asta s'ar fi întâmplat în timpul verii, în Iulie sau în August, d-na Dubonnet ar fi obținut de trei ori pe atâta pentru șnurul ei; ziarele ar fi umplut atunci săptămâni întregi coloanele lor cu această chestiune senzatională. Așa însă, în toiul sezonului: Alegerile, Marocul, Persia, un mare crach financiar la New-York, nu mai puțin de trei evenimente politice — nici nu mai știai unde se găsește atâta spațiu. Urmarea era că misterul din Rue Alfred Stevens a fost mai puțin comentat de cât merita. Reportagiile erau scurte și concise, păstrând uneori aproape forma comunicatului polițienesc.

Aceste reportagii erau tot ce știa studentul în medicină, Richard Braquemont, despre această chestiune. Un singur mic amănunt nu cunoștea, dar părea atât de lipsit de importanță că atât comisarul cât și ceilalți martori oculari l-au trecut cu vederea și nici n'a fost măcar menționat în procesele verbale. Abia mai târziu, după aventura medicinistului, și-au adus aminte de asta. Când polițiștii scoteau din cameră cadavrul gardistului Charles Maria Chaumie, îi eși din gură un păiajen mare. Servitorul îi făcu vânt cu degetul, zicând: „Ptiu, drace, iarăș bestia asta !” În cursul cercetărilor ulterioare, relativ la Braquemont, servitorul mărturisi că în vreme ce se scotea cadavrul

voiajorului comercial elvețian, a văzut pe umărul acestuia un păiajen asemănător.

Dar de asta Richard Braquemont nu știa nimic.

El ocupase camera abia două săptămâni după ultima sinucidere. Tot ce se întâmplase cu el acolo, notase într'un caet, în deplină conștiință.

* * *

JURNALUL LUI RICHARD BRAQUEMONT **Student în medicină**

Luni, 23 Februarie.

M'am mutat aici aseară. Am despachetat ambele mele cufere și m'am aranjat puțin — apoi m'am culcat. Am dormit excelent. Bătea tocmai ora nouă, când mă treziră niște bătăi în ușă. Era gazda. Imi aducea, în persoană gustarea de dimineată. E foarte îngrijată de soarta mea. Asta se poate vedea după șunca și cafeaua delicioasă ce-mi aduce. M'am sculat și m'am îmbrăcat, apoi m'am uitat la servitor pe când deretica prin odae. In acest timp îmi fumam pipa.

Așa dar, sunt aici. Știu că afacerea asta e cam primejdioasă, dar știu totdeodată că nu mi-ar fi greu să-i dau de capăt. Numai să am noroc. Dacă Paris n'a prețuit cândva decât o leturghie — așa eftin nu mai merge acum — apoi pot să-mi pun și eu în joc puțină mea

viață pentru asta. E vorba de șansă ! Prea bine ! Vreau să încerc.

La urma urmei, s'au oferit și atâția alții. Nu mai puțin decât douăzeci și șapte de inși s'au strădănit, parte prin poliție, parte direct prin proprietara hotelului, ca să obție camera. Era destulă concurență. Debunăseamă, erau tot niște indivizi flămânzi ca mine.

Cu toate acestea, eu am căpătat „locul“. De ce ? O, fiindcă eu am fost probabil singurul care s'a priceput să furnizeze poliției inteligente o „idee“. O idee splendidă ! Bine înțeles că nu era decât un **bluff**.

Aceste însemnări sunt și ele destinate poliției. Și mă amuză nespus să le spun dela început acelor domni, că le-am tras clapa. Dacă comisarul e băiat deștept, va spune : „Hm, tocmai de asta acest Braquemont mi se părea indicat“.

Mai la urmă, mi-i perfect indiferent ce se va spune mai târziu : deocamdată eu stau aici. Și-mi pare că-i de bun augur că mi-am început activitatea, înșelându-i pe acești domni.

Am fost și eu mai întâiu la doamna Dubonnet, dar ea m'a trimes la inspectorul de poliție.

Am alergat o săptămână încheiată, zi cu zi ; petiția mea era neconținut „în cercetare“ și mi se spunea mereu să trec „măine“.

Cei mai mulți dintre concurenții mei se plictisiră și plecară care încotro : poate aveau în vedere ceva mai bun decât să aștepte ore întregi în mușegăita odaie de gardă.

Comisarul era foarte intrigat de încăpățănarea mea. În cele din urmă, îmi spuse răspicat că venirea mea pe-acolo n'ar mai avea nici un rost. Imi mulțumește, și mulțumește și celorlalți, pentru bunăvoință, dar, cu părere de rău, nu poate găsi nici o întrebuintare pentru „diletanții novici“, afară dacă n'am vreun plan de procedare, bine întocmit.

I-am spus atunci că am un astfel de plan de operație.

Bine înțeles că habar n'aveam de vreun plan și n'aș fi fost în stare să-i spun o vorbă măcar în această privință. Dar i-am spus — în extremis — că planul meu care e foarte original, și foarte primejdios în acelaș timp, — și ar putea, eventual, să aibă un epilog la fel cu acela avut de activitatea gardistului, — am să i-l spui cu condiția ca să-și ia angajamentul, pe cuvânt de onoare, că-l va executa dânsul.

Mi-a mulțumit pentru propunere, dar, din păcate, spunea, n'are timp pentru asta.

Am văzut, însă, că sunt stăpân pe situație când m'a întrebat dacă n'aș fi cumva dispus să-i spun, măcar așa, pe de departe, despre ce e vorba...

Asta am acceptat. Ii povestii o bazaconie despre care eu însumi habar n'aveam înainte cu o secundă; nici nu știu cum dracu mi-a venit așa deodată în gând trăsnaia asta.

I-am spus că între toate orele săptămânei este o oră cu o înrăurire ciudată și misterioasă.

oasă. Asta este ora când Iisus a dispărut din groapă spre a se coborî în infern. Ora a şasea din ultima zi a săptămânei evreieşti. Îşi poate aminti că chiar ora asta era, Vineri, între 5 şi 6, în care s'au întâmplat cele trei sinucideri. Mai mult nu-i pot spune deocamdată, dar îi atrag luarea aminte asupra apocalipsului sfântului Ion.

Comisarul făcu o figură, caşicum în adevăr ar fi priceput ceva, îmi mulţumi, rugându-mă să trec seara din nou. La ora fixată eram acolo; pe birou, în faţa lui, sta deschis noul testament. Intre timp eu făcusem aceleaşi studii ca şi dânsul. Citisem apocalipsul din scoartă în scoartă, dar nu'nţelesesem o iotă. Poate că comisarul era mai inteligent decât mine; în tot cazul, îmi spuse că, cu toate indicaţiile mele imprecise, crede a fi înţeles oarecum gândurile mele. Aşa că e gata să ia în seamă propunerile şi să le dea curs.

Trebue, ce e drept, să recunosc că, de fapt, el mi-a fost de-un nepreţuit ajutor. El a făcut aranjamentul cu proprietara, datorită căruia voi avea în tot timpul şederii mele la hotel, cameră şi pensiune absolut gratis; mi-a dat un revolver perfecţionat şi-o pipă poliţienească. Agenţi secreţi speciali au consemnat de a se plimba încontinuu pe mica Rue Alfred Stevens şi la cel mai mic semn al meu să alerge sus.

Partea principală e că mi-a instalat pe masă un telefon cu care stau în directă legătură cu

prefectul poliției. Și cum prefectura e în imediată apropiere, pot avea în fiecare clipă ajutor.

Cu toate acestea, nu știu de ce anume trebuie să mă păzesc.

Marti, 1 Martie.

Până acum, nimic deosebit; nici eri, nici azi. D-na Dubonnet a adus din altă cameră — slavă Domnului, sunt destule goale — alt șnur de draperie. Dealtfel caută prilej cu lumânarea ca să aibă pretext a intra la mine; de fiecare dată, aduce ceva bun cu dânsa. O pusei să-mi povestească din nou, amănunțit, întâmplările — dar n'am putut afla nimic nou. Relativ la motivele sinucigașilor ea își are convingerile ei. De pildă, în ce-l privește pe artistul Karl Krause ea e convinsă că e la mijloc o dragoste nefericită. În ultimele zile înainte de a-și face seama, venea la el o femeie tânără, căreia niciodată nu i se putea vedea fața, din cauză că purta un voal foarte des. Ce anume l-a putut determina pe voiajorul comercial din Elveția să-și pue capăt zilelor, nu poate să știe... Dar, la urma urmei, parcă-i chip să le știi pe toate?... Gardistul însă, asta e sigur, s'a omorât numai ca să-i facă ei rău.

Trebuie să adaug că acest mod de a explica lucrurile este absolut necesar pentru d-na Dubonnet.

Eu o las să flecărească, căci îmi omoară plictiseala.

Joi, 3 Martie.

Tot nu e nimic nou încă. Comisarul sună de câteva ori pe zi și eu îi spun că-mi merge admirabil. Se pare că vestea asta nu-l prea satisface. Mi-am scos cărțile de medicină și învăț; în felul acesta închisoarea mea voluntară are cel puțin un rost.

Vineri, 4 Martie, ora 2 după amiază.

Am dejunat astăzi admirabil. O jumătate sticlă șampanie, pe care mi-a adus-o gazda mea, a făcut ca prânzul să fie și mai delicios. Era un adevărat prânz de adio. Ea mă consideră pe trei sferturi dincolo de hotarele acestei lumi. La plecare m'a rugat cu lacrimi în ochi ca să ies din odaie; se teme că și eu mă voiu spânzura „ca s'o necăjesc pe ea“.

Incepui să examinez cu luare aminte șnurul draperiei. Așa dar cu el mă voiu spânzura? Hm, simt prea puțin îndemn pentru așa ceva. Afară de asta șnurul e păros și aspru și se înnoadă foarte rău. Trebuie să aibă cineva o voință de fier ca să urmeze pilda celorlalți. Acu șed la biroul meu, la stânga am telefonul, la dreapta revolverul.

Nu mi-i frică, dar sunt curios.

Ora 6 seara.

Nimic — îmi vine să scriu: cu părere de rău — nu s'a întâmplat. Ora fatală a venit și

s'a dus — și era ca toate celelalte. Ce e drept, nu pot să tagăduiesc că am simțit din când în când un îndemn, o dorință puternică de a mă apropia de fereastră, — oh, da ! însă cu totul din alte motive. Intre 5 și 6 comisarul a sunat cel puțin de zece ori ; era și el nerăbdător. D-na Dubonnet, însă, ea e în culmea bucuriei. A locuit cineva o săptămână în camera numărul 17 — și nu s'a spânzurat. Extraordinar !

Luni, 7 Martie.

Sunt convins că, în cele din urmă, nu voi descoperi nimic aici și înclin spre supoziția că, în ce privește moartea înaintașilor mei cari au locuit aici, nu poate să fie vorba decât de o simplă coincidență.

Am rugat pe comisar să întreprindă noi și amănunțite cercetări pentru toate cele trei cazuri. Sunt convins că, în cele din urmă, tot se va găsi firul acestei afaceri misterioase. În ce mă privește pe mine, firește că voi căuta să rămân aici cât mai mult posibil. Evident, nu voi cuceri Parisul, dar trăesc pe degeaba și mă îngraș în lege. Pe lângă asta studiez cu toată râvna și mă gândesc stăruiitor să-mi fac vânt în lume. Și, însfârșit, mai este ceva ce mă ține aici.

Miercuri, 9 Martie.

Așa dar am făcut un pas mai departe. Clari-monde...

Ah, da, n'am spus încă nimic până acum

despre Clarimonde. Aşa dar, ea este „a treia cauză“ pentru care prefer să rămân aici şi tot ea este pricina că am vrut în ora aceea misterioasă să mă apropiu de fereastră — dar, desigur, nu spre a mă spânzura. Clarimonde ! Dece îi zic aşa ? Nu ştiu cum o cheamă, dar **simt** că aşa trebuie să-i zică. Şi pot să pun ră-măşag că, dacă ar fi s'o întreb vreodată, mi-ar spune că aşa o chiamă.

Am observat-o pe Clarimonde, chiar în prima zi. Locuieşte de partea cealaltă a uliţei — care e foarte îngustă — şi fereastra ei e faţă în faţă cu fereastra mea. Şade vecinic după perdele. În definitiv, trebuie să recunosc că ea m'a observat întâiu pe mine şi că-mi arăta un deosebit interes. De altfel nici nu e de mirare. Toată strada ştie unde locuiesc şi cu ce scop, pentru asta a avut grijă buna doamnă Dubonnet.

Nu sunt o fire care se îndrăgosteşte numai decât şi, la drept vorbind, cunosc foarte puţin femeile. Când vii dela Verdun la Paris ca să studiezi medicina şi ai, pe lângă asta, atâţia bani ca să-ţi ajungă să mânânci odată la trei zile, te gândeşti cu totul la altceva decât la iubire.

De aceea n'am tocmai multă experienţă şi poate că am început cam prosteste această idilă. Oricum, mie îmi place aşa cum e.

Dintru început nici gând n'am avut să mă ocup de ea. Dar m'am gândit apoi, tot stau aici ca să **observ** şi cum, cu toată buna mea

voință, n'am nimic de descoperit, pot cel puțin să-mi observ vecina.

Toată ziua nu poți doar să stai deasupra cărților.

Am constatat dar că Clarimonde, pe cât pare, ocupă singură micul etaj. Are trei ferestre, dar ea șade neconținut la fereastra din mijloc care-i exact în dreptul ferestrei mele. Stă și toarce dintr'un caer de modă veche. Un astfel de caer am văzut odată la bunica mea; ea însă nu-l întrebuinta: îl avea moștenire dela o rudă bătrână. Nici nu știam că se mai întrebuintează așa ceva.

În tot cazul caerul Clarimondei e un obiect micuț, fin, alb și, probabil, din fildeș. Firele ce le toarce sunt desigur foarte subțiri.

Șade, câtă-i ziua, după perdele și lucrează fără conținere; încetează abia când se face noapte deabinelea.

Bine înțeles acum, când zilele-s vecinic înnegurate, se face de vreme seară pe aceste uliți înguste; pe la cinci avem deacum cel mai frumos amurg. Lumină n'am văzut niciodată în odaia ei.

Cum arată ea? Vezi, asta nici eu n'o știu. Părul ei negru îl poartă despletit în șuvițe și e puțin cam palidă. Nasul e mic și subțire și nările se mișcă într'una; buzele ei sunt pale și îmi pare că dinții ei mici sunt ascuțiți ca la fiare. Genele îi sunt umbroase, dar când le ridică, ochii mari și negri scânteiază. Toate astea eu mai mult le simt decât le știu. E foarte

greu să distingi ceva lămurit în dosul perdelelor.

Încă ceva : poartă în totdeauna o rochie neagră, închisă până la gât ; fondul materiei e punctat cu buline mari, liliachii. Și poartă necăuținut mânuși lungi, negre — desigur ca să nu-și strice mâinile cu lucrul. E uimitor cum degetele ei, subțiri și negre, răsucesc și întind, cu o repeziciune suprafirească, firele — înadevăr, aproape ca furnicarea unor piciorușe de insectă.

Purtarea noastră, unul față de celălalt ?

La drept vorbind e cam superficială și cu toate acestea mi se pare că e mult mai profundă. Începuse așa : Ea se uita spre fereastra mea și eu mă uitam spre fereastra ei. Ea mă examina pe mine și eu o examinam pe ea. Se vede că i-am făcut o bună impresie, căci într-o zi, pe când o priviam ca deobicei, ea îmi zâmbi ; eu, firește, făcui la fel. Asta a ținut așa câteva zile dearândul ; tot mai des și mai des schimbam surâsuri. În câteva rânduri am vrut s'o salut, dar nu știu ce anume mă oprea într'una dela asta.

Însfârșit. Astăzi după amiază am salutat-o. Și Clarimonde mi-a răspuns. Pe fața ei plutea o bucurie abia perceptibilă, dar văzui lămurit că era mulțumită.

Joi, 10 Martie.

Eri am petrecut foarte multă vreme lângă cărțile mele, dar n'aș putea spune că am stu-

diat prea mult. Mi-am clădit castele în văzduh și am visat despre Clarimonde. Am dormit neliniștit până dimineța târziu. Când m'am apropiat de fereastră, Clarimonde era la locul ei. O salutai și ea îmi răspunse cu o ușoară mișcare a capului. Zâmbia și mă privea lung.

Vreau să lucrez, dar nu găsesc liniștea necesară. Mă așez lângă fereastră și mă uit la ea. Bag de seamă că, întocmai cum stau eu, stă și ea cu brațele încrucișate. Trag puțin, cu șnurul, perdeaua ; în aceeaș clipită chiar, ea face la fel.

Surădem amândoi și ne privim.

Cred că am stat așa o oră încheiată.

Apoi a început iar să toarcă.

Sâmbătă, 12 Martie.

Zilele acestea trecură fără să-mi dau seamă. Mânânc și beau, mă așez la masa de lucru, îmi aprind pipa și mă aplec deasupra unei cărți. Dar nu pot citi. Incerc din nou, dar știu dinainte că e în zadar. Atunci mă apropiu de fereastră. Salut și Clarimonde răspunde. Surădem și ne uităm unul la altul, ore întregi.

Eri după prânz, când s'a apropiat ora șase, am fost cam neliniștit. Inserarea s'a lăsat de timpuriu și simțiam o teamă nelămurită. Stăteam la masa de lucru și așteptam. Simțiam o dorință irezistibilă de a mă apropia de fereastră — desigur nu ca să mă spânzur, ci — spre a o vedea pe Clarimonde. M'am ridicat și m'am așezat în dosul perdelei.

Niciodată, mi se pare, n'am văzut-o așa de bine, cu toate că era deacu întuneric. Torcea. Ochii ei însă erau neconținut îndreptați spre mine. Simțeam o satisfacție neobicinuită și o teamă stranie.

Deodată sună telefonul. Eram furios pe neghiobul de comisar care mă smulse, cu întrebările lui prostești, din visurile mele dulci.

Azi dimineată m'a vizitat împreună cu doamna Dubonnet. E pe deplin mulțumită de activitatea mea; îi este deajuns că locuiesc de două săptămâni în odaia numărul 17 — și că trăesc. Comisarul însă vrea, afară de asta, rezultate. I-am dat a înțelege în chip tainic, că sunt pe urmele unui lucru neobicinuit; măgarul a crezut tot.

În tot cazul, e rost să mai stau multe săptămâni aici — și asta e singura mea dorință. Nu de dragul bucătăriei și beciului doamnei Dubonnet — D-zeule, ce repede îți devine indiferent așa ceva, când ești neconținut sătul! — ci pentru fereastra ei de care se teme atât și-o urăște, și pe care eu o iubesc din suflet; fereastra asta care mi-o arată pe Clarimonde.

Când aprind lampa, n'o mai văd. Mi-am scurs ochii uitându-mă să văd dacă ese din casă, dar n'am văzut-o niciodată făcând un pas pe stradă. Am un fotoliu mare și comod și un abatjur verde pe lampa a cărei lumină mă învâluie cu razele ei dulci și calde. Comisarul mi-a adus un pachet respectabil de tutun, de cea mai fină calitate, și, cu toate acestea, tot

nu pot lucra. Citesc două-trei pagini și, când isprăvesc, văd că n'am înțeles nici un cuvânt. Numai ochiul vede literele; creierul refuză să le primească. Curios! Parc'ar avea o placardă cu inscripția: Intrarea oprită. Parcă n'ar permite să se apropie nici un alt gând, afară de unicul: Clarimonde!

Duminică, 13 Martie.

Astăzi dimineată am văzut o mică scenă. Mă plimbam în sus și în jos prin coridor, în vreme ce servitorul făcea ordine prin odăe. Pe ferestruica ce dă în curte atârna o pânză de păiajen; în mijloc era un păiajen mare. D-na Dubonnet nu vrea să fie aruncate gânganiile astea. Păiajenii, zice ea, aduc noroc; și ea a avut doar destule nenorociri în casa ei. Văzui alt păiajen, mai mic, începând să dea cu prudență târcoale plasei: un bărbățel. Făcea, cu multă băgare de seamă, câțiva pași pe firele tremurătoare din mijloc, dar cum femeiușca făcea vreo mișcare, se retrăgea numaidecât. În cele din urmă puternica femeiușcă din mijlocul plasei, părea că dă ascultare solicitărilor lui — nemaimișcându-se. Bărbățelul țupăi întâiu încet, pe un fir; apoi mai tare, pe altul — până când începu să alerge iute-iute încât toată plasa se cutremura; dorita lui însă rămânea liniștită. Atunci începu să se apropie, repede, dar tot cu băgare de seamă. Femeia îl primi tăcută, lăsându-se liniștită în voia gingașelor lui îmbrățișări. Ne-

mișcați atârarnă așa amândoi câteva minute în mijlocul plasei. Apoi, încet, bărbatul începu să se desfacă, picior cu picior; părea că ar fi voit să se retragă pe nesimțite și să-și lase singură tovarășa, cufundată în visul iubirii. Deodată se desfăcu de tot și fugi pe cât de repede putu. Dar în aceeaș clipă un suflu de viață, sălbatec, trecu prin trupul femeii și începu să alerge după el. Slabul bărbătel coborî pe un fir subțire; îndată iubita făcu la fel. Amândoi se prăbușiră pe pervazul ferestrei. Intrebuințând toate puterile sale, bărbatul căuta să scape. Prea târziu. Tovarășa lui îl și apucase, strâns, ca într'un clește și-l duse iarăș sus, tocmai în mijlocul plasei și, acelaș loc care a fost odinioară alcovul iubirii, văzu acum altă scenă. Zadarnic se smucește iubitul, întinde disperat piciorușele sale slabe, căutând să se elibereze din această sălbatecă îmbrățișare: iubita nu-i mai dă drumul. În câteva clipe îl făcu de nu se mai putea mișca. Apoi își înfipse antenele ascuțite în trupul lui și începu să sugă, cu toată puterea, sângele tânăr al iubitului. După asta, luă cocoloșul de nerecunoscut — piciorușe, piele și fire — și-l aruncă cu nepăsare din plasă.

Vasăzică așa e iubirea la aceste creaturi? Imi pare bine că nu sunt păiajen.

Luni, 14 Martie.

Nu mai arunc nici o privire în cărțile mele. Numai lângă fereastră îmi petrec vremea.

Mai rămân și când se face întuneric. Ea nu mai este, dar închid ochii — și-o văd...

Hm, acest jurnal a devenit cu totul altceva de cum am crezut la început. Spun de doamna Dubonnet și de comisar, de păiajeni și de Clarimonde. Dar nici o vorbă nu spun despre descoperirea pe care vreau s'o fac.

Martți, 15 Martie.

Amândoi, eu și Clarimonde, am găsit un joc nemaipomenit — și ne jucăm cât îi ziua de mare. Eu o salut și imediat dânsa îmi răspunde. Apoi încep să bat cu degetele în geam; ea n'apucă să vadă bine ce fac, și face la fel. Îi fac un semn, și-mi face și dânsa; mișc buzele așa ca și cum i-aș spune ceva, și ea face la fel. Dau la o parte o șuviță de pe frunte și îndată duce și ea mâna la frunte. Un adevărat joc de copii, de care râdem amândoi.

În definitiv, însă, toate acestea nu sunt chiar atât de stupide, pe cât par. Nu e numai o simplă imitare, de asta cred că ne-am plictisi amândoi numaidecât. Eu cred mai curând că e vorba de un fel de sugestie. Căci Clarimonde execută gesturile și mișcările mele în infimul decurs al unei secunde; nici n'apucă bine să le vadă că le și face; adesea am impresia că le facem simultan.

Asta mă face să inventez mereu ceva nou, neprevăzut, căci e uimitor cum face ea imediat la fel. Uneori încerc să-i întind o cursă. Fac cât mai repede posibil mai multe mișcări

calculate, ce se succed unele după altele, vertiginos ; apoi le mai fac odată și încă odată. In cele din urmă fac pentru a patra oară aceeași serie, dar schimb ordinea mișcărilor, fac altă mișcare, sau sar una. Așa cum fac copiii când se joacă de-a „toate pasărilor zboară“. E curios și remarcabil totodată că Clarimonde nu face măcar o singură dată vreo mișcare greșită, cu toate că eu le schimb așa de repede, încât abia de are timp să le zărească.

Cu asta îmi petrec eu ziua. Dar n'am măcar o singură clipă sentimentul că-mi pierd timpul fără rost ; dimpotrivă, mi se pare că niciodată în viață n'am făcut ceva mai important.

Miercuri, 16 Martie.

Nu e oare hazliu că nu-mi vine niciodată serios gândul de a căuta să pun relațiile mele cu Clarimonde pe baze mai logice decât aceste jocuri nesfârșite ? M'am gândit ultima noapte la asta. Aș putea doar prea bine să-mi iau pălăria și pardesiul și să cobor cele câteva trepte. Cinci pași pentru traversarea uliței, apoi iar câteva trepte. Pe ușă e bătută o firmă mititică pe care scrie „Clarimonde“... Clarimonde — ce ? Nu știu : ce, dar scrie Clarimonde. Apoi bat la ușă — și apoi...

Până aici mi le pot pe toate închipui ; orice mișcare, cât de neînsemnată, pe care o fac, o văd limpede. Dar nu-mi pot deloc imagina ce urmează apoi... Ușa se deschide, asta o mai văd... Dar mă opresc în prag și privesc într'un

haos de întunecime care nu permite să se distingă nimic, absolut nimic. Ea nu vine — nimic nu vine ; nu e, mai cu seamă, nimic acolo. Numai acest negru și de nepătruns întuneric.

Imi pare uneori că nici nu există altă Clarimonde, afară de aceea pe care o văd șezând neconținut la fereastră și cu care eu mă joc. Nici nu-mi pot închipui cum ar arăta femeia asta, cu pălărie sau în altă rochie decât aceea neagră cu buline liliachii. Niciodată nu mi-o pot închipui fără mânușile ei negre și lungi. Dacă aș vedea-o pe stradă, sau într'un restaurant, mâncând, bând, vorbind... îmi vine să râd din toată inima, așa de imposibile mi se par icoanele acestea. Câteodată mă întreb dacă o iubesc. N'aș putea să dau un răspuns categoric în această privință, fiindcă n'am iubit încă. Dar dacă sentimentul pe care-l am pentru Clarimonde este într'adevăr iubire, atunci iubirea asta este cu totul, absolut cu totul altfel de cum am văzut-o la prietenii mei, sau cum am cunoscut-o în romanele pe care le-am citit.

Imi vine foarte greu să-mi concretizez simțimintele. Imi vine mai cu seamă greu să mă gândesc la ceva ce n'are legătură cu Clari monde, sau, ceva mai mult, cu jocul nostru. Căci nu pot tăgădui că acest joc e aceea ce mă preocupă mai mult, și nu altceva. Și tocmai de asta îmi dau mai puțin seamă.

Clarimonde... da, mă simt atras către dânsa. Dar la asta se adaugă și alt sentiment, așa de parcă mi-ar fi teamă. Teamă ? Nu, nici asta

nu e ; e mai bine zis o sfială, o frică vagă de ceva de care nu-mi pot da seamă. Și tocmai starea asta sufletească nelămurită are ceva nemaiauzit de atrăgător, ceva minunat și voluptos care mă îndepărtează și mă atrage în acelaș timp spre dânsa. Am câteodată viziunea că alerg în cerc larg împrejurul ei, la o mare de părtare, mă apropii câteodată puțin, mă depărtez iar, alerg mai departe, schimb cursul goanei, apoi iar o iau dela început. Până când în cele din urmă — și asta o știu sigur — tot mă voiu apropia de dânsa.

Clarimonde șade la fereastră și toarce. Fire lungi, subțiri, nesfârșite. Face din ele o țesătură căreia nu-mi pot da seamă ce formă are să-i dee. Și nici nu mă dumiresc cum poate ea să facă această plasă fără să încâlcească sau să rupă la fiecare moment firele acelea atât de fine.

Sunt în țesătura ei desemnuri minunate, animale fantastice și caricaturi nemaivăzute.

Adică — ce stau eu și scriu aici ? Adevărul e că nici nu pot vedea ce anume toarce ea acolo. Sunt prea fine și străvezii firele. Și cu toate acestea simt că lucrul ei este întocmai așa cum îl văd eu... când închid ochii. Exact așa. O pânză mare, cu multe figuri pe ea, animale fantastice și caricaturi nemaivăzute.

Joi, 17 Martie.

Sunt într'o stare de enervare puțin obișnuită. Nu mai vorbesc cu nici un om ; chiar doamnei

Dubonnet și servitorului abia le mai răspund când îmi dau bună ziua. Deabia îmi fac timp ca să mănânc. Aș vrea să stau numai la fereastră și să mă joc cu ea. E un joc extrem de tulburător.

Și am presentimentul că mâine trebuie să se întâmple ceva.

Vineri, 18 Martie.

Da, da, trebuie să se întâmple ceva azi — îmi zic — vorbind în gura mare către mine însumi, ca să-mi aud glasul — că doar pentru asta sunt ei aici. Dar ce e mai rău : mi-i frică. Și frica asta că mi s'ar putea întâmpla ceva asemănător cu aceea ce s'a întâmplat celorlalți trei, cari au stat înaintea mea în această cameră, se îmbină ciudat cu cealaltă frică : aceea de Clarimonde. Deabia le pot suporta.

Mi-i frică și aș vrea să strig.

Ora 6 seara.

Repede câteva rânduri, în pardesiu și pălărie. Când s'a făcut ora cinei, puterile îmi erau pe sfârșite. O, acuma sunt convins că trebuie să fie ceva cu ora aceasta a șasea din penultima zi a săptămânei, — acum nu mai râd de festa pe care am jucat-o comisarului. Ședeam pe scaun și mă căsneam din răspuțeri să stau locului. Dar mă trăgea, mă împingea aproape, spre fereastră. Trebuie să mă joc cu Clarimonde — și apoi iar frica aceea groaznică de

fereastră. Li văd spânzurând, colo, pe voiajorul comercial elvețian, mare, cu ceafa groasă și barba sură, nerasă; pe artistul svelt și pe bon-docul gardist. Pe toți trei îi văd, întâiu pe întâiul, apoi al doilea, apoi al treilea, apoi toți trei la un loc, cu guri deschise și limbi scoase de un cot. Și-apoi mă văd și pe mine însumi, în mijlocul lor.

Oh, frica asta! Simțeam c'o am în aceeaș măsură pentru crucea ferestrei cu cuiul ei îngrozitor, colo, sus, ca și pentru Clarimonde.

Să mă erte, dar e așa: În frica mea infamă o amestecam mereu pe dânsa în tabloul celor trei cari spânzurau acolo cu picioarele atingând podeaua aproape de genunchi.

E adevărat că n'am simțit nici un moment vreun îndemn, vreo dorință, ca să mă spânzur; și nici nu mi-era teamă c'am s'o fac. Nu, — îmi era frică numai de fereastră însăș — și de Clarimonde — de ceva groaznic, misterios, ce trebuia neapărat să se întâmple. Simții o dorință pătimasă, irezistibilă, ca să mă scol și să mă duc la fereastră. Și am trebuit s'o făc...

În aceeaș clipă a sunat telefonul. Am luat receptorul și, înainte să fi putut auzi dela el vreo vorbă, strigai eu în telefon: „Vino! Imediat vino!”

Părea că sgomotul glasului meu strident a alungat într'o clipită toate umbrele în cele mai îndepărtate unghere ale pământului. Mă liniștii numaidecât. Mi-am șters sudoarea de pe frunte și băui un pahar de apă. Apoi în-

cepui să mă gândesc ce să-i spui comisarului când va veni. În cele din urmă m'am apropiat de fereastră, salutai și zâmbii.

Cinci minute mai târziu, comisarul era în odaie. Îi povestii că însfârșit am isbutit să dau de firul acestei istorii; să mă mai cruce pe ziua de azi cu întrebările, dar nu mai încapă vorbă că-i voi face în curând destăinuiri senzaționale. Partea hazlie este că, în timp ce-i îndrugam toate acestea, eram convins că-i spun adevărul adevărat. Și mai am și acum, aproape același sentiment... împotriva conștiinței.

El a observat atitudinea mea cam neobicinuită și mai cu seamă atunci când căutai să mă scuz de acel înspăimântător răcnet în telefon căutând motive plauzibile și negăsind totuși nici un reazăm. Comisarul îmi spuse, foarte binevoitor, că în ce-l privește pe el, să nu mă formalizez deloc; el îmi stă totdeauna la dispoziție; asta-i datoria lui. Mai bine să vie de o sută de ori zadarnic, decât să se lase o singură dată așteptat, când e nevoie.

Pe urmă m'a invitat să es puțin cu dânsul în astăseară, să mă distrez; nu e bine să fiu într'una singur. Am consimțit... cu toate că-mi venea greu; nu pot să mă despart lesne de această odaie.

Sâmbătă, 19 Martie.

Am fost la Gaieté, la Cigalle și la Lune Rouge. Comisarul avea dreptate. E bine să mai

eși puțin, să respiri alt aer. La început aveam un sentiment de desăvârșită neplăcere, așa de parcă făptuisem ceva rău, de parcă aș fi fost un dezertor care a întors spatele steagului. Apoi am uitat, am băut mult vin, am râs și am flecărit.

Când am venit azi dimineată lângă fereastră mi s'a părut că văd o dojană blândă în privirea Clarimondei. Dar poate că mi s'a părut numai : de unde avea ea să știe că aseară n'am fost acasă ? Dar asta țină doar o clipă, apoi zâmbii iar.

Toată ziua ne-am jucat.

Duminică, 20 Martie.

Astăzi iar nu pot să scriu decât : Toată ziua ne-am jucat.

Luni, 21 Martie.

Toată ziua ne-am jucat.

Marti, 22 Martie.

Da, și tot asta am făcut și astăzi. Nimic, nimic altceva. Adesea mă întreb singur „de ce ? La urma urmei, „dece ?“ Sau : ce vreau oare, unde va duce asta ? Dar niciodată nu-mi răspund precis. Căci e neîndoios că nu doresc altceva, ci chiar asta... Și aceea ce poate oricând să se întâmple... e tocmai ceea ce doresc...

Zilele acestea am vorbit unul cu altul, desigur nu cu glas tare. Mişcam încet buzele, dar mai mult ne priviam numai. De înţeles, însă, ne-am înţeles de minune.

Am avut dreptate: Clarimonde mi-a făcut imputări dece am plecat Vinerea trecută. I-am cerut scuze şi i-am spus că recunosc că a fost prost din partea mea şi urât. Ea m'a ertat şi eu am făgăduit că niciodată n'am să mai plec de lângă această fereastră. Şi ne-am sărutat, ţinând multă vreme buzele lipite de geam.

Miercuri, 23 Martie.

Sunt convins c'o iubesc. Toate fibrele trupului îmi sunt pline de ea. Poate că iubirea altor oameni e altfel. Dar parcă există un cap, o ureche măcar, o mână care să se asemene cu vreuna dintr'o mie de milioane? Toate se deosibesc, aşa că e posibil ca nici iubirile să nu se asemene între ele. Iubirea mea e o iubire excepţională, asta o ştiu bine. Dar e oare din cauza asta mai puţin frumoasă? Iubirea asta mă fereşte aproape.

Numai de n'ar fi frica asta. Câteodată adoarme, şi-atunci o uit. Dar pentru câteva minute numai, apoi iar se trezeşte şi nu mă mai părăseşte. Imi pare aşa ca un biet şoricel care se luptă cu un şarpe mare şi frumos, căutând să evite îmbrăţişările lui puternice. Aşteaptă numai, tu frică mică şi neghioabă, încurând iubirea asta mare te va înghiţi.

Joi, 24 Martie.

Am făcut o descoperire : nu eu mă joc cu Clarimonde, ea se joacă cu mine.

A fost așa :

Aseară mă gândeam — ca întotdeauna — la jocul nostru. Și mi-am notat o nouă serie de mișcări complicate, cu cari voiam s'o surprind a doua zi. Fiecare mișcare purta un număr. Făceam exerciții ca să le pot executa cât mai repede, înainte și înapoi. Întâiu numerele cu soț, apoi acele fără soț și toate mișcările dela început și sfârșit ale celor cinci serii. Era foarte încâlcit și greu de executat. Dar îmi făcea plăcere, întrucât mă apropia de Clarimonde și atunci când n'o vedeam. Ore întregi am făcut exerciții, până când, în cele din urmă, mergea ca pe note.

Dimineață m'am dus la fereastră. Ne-am salutat și jocul începu. Incolo, înapoi, sus, jos, era de necrezut ce repede mă înțelegea, cum imita, aproape în aceeași clipă chiar, toate mișcările ce făceam eu.

Deodată cineva bătu în ușă. Era servitorul, care îmi aducea ghetetele. M'am dus și le-am luat ; când m'am înapoiat lângă fereastră, privirea îmi căzu pe foaia de hârtie pe care erau notate seriile și ordinea mișcărilor. **Și atunci am băgat de seamă că eu n'am făcut niciuna din toate aceste mișcări.**

Era să amețesc ; mă prăbușii în fotoliu. Nu îmi venea să cred. Citii iar și iar hârtia... Dar

era așa : făcusem la fereastră o serie de mișcări și niciuna nu era dintre ale mele.

Și avui iarăș viziunea : o ușă se deschide... undeva... larg... ușa ei... Stau și mă uit în-năuntru... nimic... nimic... Numai un gol întunecos...

Apoi gândii : dacă aș pleca acum, sunt salvat : și-mi dădeam seamă că aș putea pleca acum. Cu toate acestea, n'am plecat. N'am plecat fiindcă aveam sentimentul precis : dețin secretul. Il ții bine cu amândouă mâinile. — Parisul — voiu cuceri Parisul !

O clipă Parisul a fost mai tare decât Clari-monde !

...Oh, acum însă abia mă mai gândesc la asta. Acum simt numai iubirea mea, amestecată cu frica ceea liniștită și desfătătoare.

Dar în clipa următoare, îmi venii în fire. Citii iarăș prima mea serie de mișcări, și-mi întipării bine în minte ordinea lor. Apoi m'am dus iar la fereastră. Eram cu atenția încordată la ceea ce făceam : **nu era nici una din mișcărilor acelea pe cari voiam eu să le execut.**

Incercai altfel. Mi-am propus să-mi frec nasul cu degetul arătător. Dar sărutam geamul. Voiam să bat cu degetul în geam, dar îmi treceam cu mâna prin păr. Așa dar, nu mai încape îndoială. Nu Clarimonde face ce fac eu : eu fac ce face ea.

Și o fac așa de repede, așa de fulgerător, în aceeaș clipită chiar, încât îmi vine să cred și

acum, câteodată, că dela mine porneşte voinţa poruncitoare. Vasăzică, eu, care am fost atât de mândru că am influenţă asupra gândurilor ei, sunt, dimpotrivă, eu influenţat de ea... Dar influenţa asta e atât de blândă, atât de gingaşe ; o, nu e nimic în lume care să fie atât de plăcut.

Am făcut şi alte încercări. Bag amândouă mâinile în buzunare şi iau hotărîrea fermă să nu le scot ; mă uit la dânsa. O văd ridicând mâna, surâzând şi ameninţându-mă graţios cu degetul. Eu stau nemişcat. Simt mâna dreaptă vrînd să iasă din buzunar, dar îmi înfig vîrtos degetele în căptuşală. Inşă încet, după câteva minute, degetele se desfac totuşi, mâna ese din buzunar, braţul se ridică. O ameninţ şi eu cu degetul şi zâmbesc. Parcă nu eu sunt acela care face asta, ci un străin la care eu mă uit. Nu... nu-i aşa. Eu, eu fac asta... şi cineva, un străin, se uită la mine. Chiar acel străin care se crede aşa de destoinic şi vrea să facă marea descoperire. Dar nu eu sunt acela... Ce-mi pasă mie de vreo descoperire ? Eu sunt aici ca să fac ce vrea ea, Clarimonde, pe care o iubesc c'o dulce teamă.

Vineri, 25 Martie.

Am tăiat firul telefonic. N'am poftă să fiu mereu tulburat de nerodul acela de comisar tocmai atunci când se apropie ora stranie...

Dumnezeule, Doamne, dece scriu eu asta ? Nu e adevărat. Parcă e cineva care-mi duce condeiul...

Dar vreau... vreau... vreau să scriu aici aceea ce este. Fac o sforțare uriașă. Vreau s'o scriu ! Incă odată numai aceea... ce vreau eu.

Am tăiat firul telefonic... ah... **fiindcă am fost silit.** Insfârșit. Stă scris aici. Fiindcă am fost silit, silit...

Stam la fereastră azi dimineată — și ne jucam. Incepând de eri, jocul nostru s'a schimbat. Ea face o mișcare și eu mă împotrivesc cât pot. In cele din urmă mă dau învins și fac, fără voe, ceea ce vrea ea. Și nici nu pot spune ce plăcere negrăită este de a te simți biruit, dominat de ea.

Ne jucam. Deodată ea s'a ridicat și s'a dus în fundul camerei. Era așa de întuneric încât nu puteam s'o mai văd ; părea c'a înghițit-o întunericul. Dar s'a întors numaidecât, ținând cu amândouă mâinile un aparat telefonic de birou, la fel cu al meu. L-a așezat surâzând pe pervazul ferestrei, a luat un cuțit, a tăiat firul — și l-a dus îndărăt.

M'am opus mai bine de un sfert de oră. Frica mea era cu mult mai mare ca înainte, dar cu atât mai mare îmi era și plăcerea, senzația, de lentă ingenunchiere. Și, în cele din urmă, m'au supus. Am adus telefonul, am tăiat firul și l'am pus înapoi, pe birou

Așa a fost

...Stam la masă. Băusem ceai și servitorul veni să ia serviciul. L-am întrebat ce oră este, căci ceasul meu nu merge bine. Cinci și cincisprezece este, cinci și cincisprezece... Știu că dacă m'aș uita acum, Clarimonde ar face ceva. Va face ceva ce va trebui să fac și eu.

Și, cu toate acestea, mă uit. Stă la locul ei și zâmbește. O, dacă aș putea evita privirea asta ! — Apoi se apropie de draperie. Scoate șnurul... e roșu întocmai ca acela dela draperia ferestrei mele. Face un laț. Atârnă șnurul de cuiul cel gros din crucea ferestrei.

Se așează la loc și zâmbește.

Nu, nu este frică ceeace simt eu acum. E o groază oribilă, torturătoare, pe care însă n'aș schimba-o cu nimic în lume.

Aș putea să mă duc și să fac numaidecât ce vrea ea. Dar aștept, lupt, mă împotrivesc.

Simt cum îndemnul devine tot mai puternic, cu fiecare clipă...

Așa, acum stau iar aici. M'am sculat și am făcut tot ce-a vrut dânsa : am scos șnurul, am făcut lațul și l-am legat de cui... Și acum nu vreau să mai mă uit. Vreau să stau cu privirea ațintită numai asupra acestei hârtii. Căci știu deacum ce are să facă, dacă mă uit la ea... acum în ora a șasea din penultima zi a săptămânei. Dacă mă uit la ea, trebuie să-i fac pe voe, trebuie să...

Nu vreau să mă uit la ea...

Incep să râd... cu hohot. Nu eu râd, altcineva râde în mine. Știu pentru ce : pentru acest „Nu vreau“.

Nu vreau — și știu prea bine că trebuie. Trebuie să mă uit la ea, trebuie, trebuie s'o fac... și, pe urmă : restul...

Zăbovesc numai spre a prelungi cât mai mult acest supliciu ; da, de asta. Aceste chinuri supraomenești care-mi sunt negrăit de plăcute.

Scriu repede, repede, repede, ca să pot rămâne cât mai multă vreme aici, ca să lungesc cât mai mult clipele acestei suferinți care mă desfată atât...

Mai mult, mai mult...

Iarăș frica, iarăș ! Știu : mă voi uita, mă voi scula și mă voi spânzura : **nu de asta mi-i frică**. O, nu... asta e ceva frumos, ceva delicios... Dar mai este ceva, ceva care vine pe urmă. Nu știu ce anume, dar știu că vine, vine sigur, absolut sigur. Căci deliciul chinurilor mele este atât de imens, încât simt, o ! simt că trebuie să-i urmeze ceva extraordinar.

Dar să nu gândesc...

Să scriu ceva, ceva... indiferent ce. Dar repede, repede, ca să nu gândesc...

Numele meu... Richard Braquemont, Richard Braquemont, Richard... o, nu pot mai departe... Richard Braquemont... acu... acu trebuie să mă

uit la... Richard Braquemont... trebue... nu, în-
naînte... Richard... Richard Braque...

.

...Comisarul circomscripției a IX-a, care la repetatele lui sunări la telefon n'a primit nici un răspuns, a intrat la ora șase și cinci minute în hotelul Stevens. Găsi în camera numărul 17 cadavrul studentului Richard Braquemont, spânzurat cu șnurul draperiei de cuiul cel gros din crucea ferestrei, exact așa cum au fost găsiți predecesorii lui. Numai fața avea altă expresie. Era schimonosită de o groază înimaginabilă, ochii erau holbați, mari, buzele vinete, resfrânte, iar dinții strânși puternic, încleștați. Și între dinți, lipit, mușcat și strivit, era un păiajen mare, negru, cu ciudate puncte liliachii...

...Pe birou era jurnalul medicinistului. Comisarul îl citi și se transportă numaidecât la casa de peste drum. Acolo a constatat că etajul era de multă vreme gol și nelocuit de nimeni...

Iubire ?

Draga mea Lili,

Îți aduci aminte cum ai râs odată de mine, când am vrut să-ți sărut picioarele ? Mi-ai zis atunci : „Nu, zău, Hanns, mereu ai ceva deosebit !“

Iată că acum iar am avut ceva deosebit — și despre asta vreau să-ți scriu.

Știi c'am fost astăvară la Wiesbaden. Acolo am făcut cunoștință cu Palomita ; o cunoști și tu din cântecele mele.

Era odrasla unor părinți de origină germană din Buenos Ayres și era venită în Germania ca să-și vadă rudele. Unchiul ei era judecător al unui ocol rural în Wiesbaden ; la el am găsit-o. Avea optsprezece ani și era sveltă și blondă cum ești tu, Lili.

Intr'o zi îi dusei flori doamnei judecătorese. Palomita era acolo. Era îmbrăcată într'o rochie de dimineată, lungă, de culoare deschisă, colo-

rată. D-na Clara a comandat șampanie; am băut, am mâncat căpsune și am fumat țigări. D-na Clara flecărea și râdea, alerga prin casă, se așeza la pian, privea pe fereastră — o, așa de preocupată și vioae. Palomita, însă, ședea nemışcată, abia scotea o vorbă. Și-a tras picioarele sus pe chaiselongue și stătea acolo, mestecând cu lingurița în pahar și privindu-mă cu ochii ei albaștri. Când d-na Clara a părăsit pentru o clipă salonul, m'am apropiat de Palomita, i-am luat mâinile și-i le-am sărutat. Ea n'a zis nimic, nu s'a opus.

Nu mai știu când ne-am dat seamă că ne iubim amândoi. În fiecare după amiază, la patru, mă duceam la ea. Atunci judecătorul era plecat la judecătorie și de-acolo mergea regulat la berăria din centru unde își lua halba cotidiană. Așa că până la opt eram nestingheriți. Întâi beam ceai în trei, pe urmă doamna Clara pleca și ne lăsa singuri.

Și veșnic aceeaș frază: „Pe mine, vă rog, să mă ertați, trebuie să mă duc negreșit la croitoreasă“. „Scuzați, copii, astăzi trebuie să merg la fotograf să aduc fotografiile de probă“, — și nu mai știu ce mai trebuia să aducă — un surâs vag și — sbughe-o pe ușă.

Adesea ne apropiam de fereastră și o salutăm din nou, clătinând capul.

„Să fiți cuminți, copii“, striga ea, „mama vine îndată!“

Dar niciodată nu venea mai de vreme de opt. Vorbeam foarte puțin amândoi. Era așa do-

moală și molatecă în toate mișcările ei, nemțoaica asta meridională; dar moliciunea ei avea ceva suveran, dumnezeesc. Uneori îngenunchia în fața mea, își sprijinea coatele de genunchii mei — și mă privea; atunci eu îi mângâiam obrajii sau îi citeam versuri de-ale mele.

Alteori se așeza la pian și cânta. Cântecelene, parfumate, tremurătoare. Când contenea eu mă ghemuiam lângă ea. Îi luam piciorul, o descălțam, îi scoteam ciorapul și-i acopeream cu sărutări fierbinți, albul, dulcele ei picioruș.

Ea găsea asta foarte natural și nu zicea, cum ziceai tu, Lili, că-i ceva „deosebit“.

Noi amândoi, eu și Palomita, ne iubeam! Și prima ei iubire, tânără și fermecătoare, mă adormea și mă făcea să uit lumea din afară în acest paradis roșu, ale cărui grele draperii turcești, abia lăsau să se strecoare o slabă rază de soare.

Asta era fericirea care mă îmbrățișa din nou, surâzând. Nu ți-am scris nimic de asta, Lili? Dar ți-am scris eu oare cândva dacă eram fericit?

Dar confidentului meu, știi, micul și simpaticul Charles, lui i-am spus totul. Trebuia să-i spun cuiva! Odată îl luai chiar cu mine în strada Castelului. Atunci câteșipatru, doamna Clara, Charles și noi amândoi, n'am făcut altceva decât să vorbim de iubirea noastră! Și

Palomita își trecea brațul în jurul gâtului meu : „O Hanns, cât te iubesc !”

... Numai două luni — apoi trebuia să plece îndărăt, peste mare. Așa c'a înduplecat-o pe vara ei ca să nu ia parte la tennis, la curse, nici la concerte să nu-i însoțească. Rămânea acasă, — singură.

Judecătorul se mira ; o fi crezând că are vreo dragoste nefericită.

Dar ea avea o dragoste fericită.

Intr'o zi venisem iar la ea ; era în 18 Iunie. Doamna Clara era de acu plecată și Palomita sedea întinsă pe sofa, ca de obicei. Ne-am zis bună ziua, ne-am sărutat. Deodată, când mâna mea îi trecu pe la tâmpile, a suspinat ; părea că adoarme. Îi mai trecui încă de câteva ori cu mâna peste frunte — în adevăr, dormea. N'am mai hipnotizat de peste doi ani, dela München. Îți aduci aminte, Lili, acolo era jocul nostru de fiecare zi !

Palomita dormea. Îi despletii încet părul, îngropându-mi capul în buclele moi ale blondei mele stăpâne.

Soneria sbârâi. Venise înapoi d-na Clara și rămase astăzi cu noi. Și așa o hipnotizam pe Palomita, mereu, mereu ; era un mediu excelent. Îndeplinea fără zăbavă orice misiune, declama, cânta, dansa — puteam debuta cu ea pe scenă.

Doamna Clara era entuziasmată.

În zilele următoare venii iarăși ; și, când eram singuri — o ușoară strângere de mână ;

„dormi, puiule !“ și ea dădea capul îndărăt, ațipind. Incercam o senzație necunoscută încă, indescritibilă, s'o știu, așa adormită, în brațele mele.

Stătea nemișcată, fără suflare. Ii sărutam părul, şuviță cu şuviță, ochii, gura, mânilor. Pe urmă — abia de știam ce fac — îi descheiam rochia și acopeream de sărutări sânii ei albi și mici.

Și așa o adormiam în fiecare zi ; numai dacă eram singuri, în fiecare zi.

La 24 Iunie soarele ardea pe cer, o, cum mai ardea ! Și în ziua aceea sângele meu fugea și pulsa în vinele mele, ca nealtădată. Am venit la Palomita. Doamna Clara se retrase și ea adormi în brațele mele. Atunci s'a întâmplat. Am desbrăcat-o, rochie, cămașe, totul am scos de pe ea. Ea nu se mișca. Și atunci i-am luat dulcea ei nevinovăție.

Nu s'a împotrivit, ochii ei au rămas închiși. Numai un strigăt ușor scăpă dintre buzele ei. Un strigăt cum l-a scos cerbul pe care glonțul meu l-a nimerit odată la Kaltenforste.

De-atunci foarte rar o vedeam pe Palomita trează ; cum veneam la ea, o și adormeam. Peste câteva zile îi poruncii :

„M'auzi, draguță ? Vreau să mă primești astă noapte la tine. Caută de-ți procură cheia dela ușa de intrare, înainte de mergi să te culci. Auzi ? La miezul nopții vei lua cheia, o vei lega de un șnur lung, vei prinde celălalt capăt al șnurului de o grăție a ferestrei, și-i

vei da drumul, să atârne afară. Ușa dela camera ta nu o vei închide. Vei lăsa să ardă lumina ca să cunosc că mă aștepți. Auzi ce-ți poruncesc? — Vei face — toate — acestea!”

Palomita tremura, trupul ei gol vibra în brațele mele. „M'ai auzit? Vei face ce ți-am spus?”

Buzele ei pronunțară un „da” ce suna silit, forțat.

Dar eu nu luai asta în seamă. La ora 12 noaptea urcam panta stradei Castelului. Mă uitai în sus — ferestrele erau luminate. Sării gardul, străbătui grădinița. Din odaia ei, cheia atârna în jos. Am luat-o, am deschis ușa de intrare și urcai în grabă treptele până la etajul al doilea. Ușa ei nu era încuiată; ședea în pat îmbrăcată pe jumătate.

Privirea ei era stranie, speriată și neîncrezătoare. Avea aerul că îi se pare că visează cu ochii deschiși.

Și, de bună seamă, ca să nu alunge visul, închise ochii. Repede sării lângă ea — un cuvânt, o suflare: dormea.

Toată noaptea aceea delicioasă a fost în brațele mele.

Și a doua noapte... și a treia... unsprezece nopți frumoase ca'n povești...

La 10 August trebuia să plece. Avea să se întâlnească la Baden-Baden cu unchiul și mătușa cari deasemenea se întorceau acasă. Apoi spre Genova și de acolo acasă cu „Alster”-ul. Ea nu vroia s'o însoțesc la Baden-Baden, unde

trebuia să stea două zile. Așa că am rugat-o, am implorat-o să se înapoeze încă odată de acolo pentru o zi, pentru câteva ore numai. În cele din urmă i-am poruncit-o în stare hipnotică. Mi-a făgăduit.

O, îmi era frică de plecarea ei. Voiu rămâne singur, cu gândurile mele îngrozitoare.

Am stat la ea până la șapte dimineața. Apoi m'am dus repede acasă, făcui o baie, mă îmbrăcai. La nouă pleca; îi dusei florile la gară.

„La revedere, pe mâine seară!“ zise ea.

Și trenul porni. Peste câteva clipe o pierdui din ochi. Mi-am luat ziua bună de la judecător și de la soția lui și am luat-o agale pe uliți.

Și apoi începu numaidecât. Îmi strivea pieptul, mă sufoca, îmi strângea cu degete de foc creierul, îmi aprindea ochii în orbite. Mă chinuia, mă tortura de neînchipuit.

„Dumnezeule! Dumnezeule!“

Încercai să mă liniștesc. — „A! — tu — și conștiință!“

Dar nu mergea.

Îmi trebuia cineva, care să mă apere pe mine de mine însumi. Am sărit în prima trăsură și fuga la Charles.

Prietenul era acasă, slavă Domnului! Era încă culcat; mă așezai pe marginea patului.

„Ei, băete“, mă interpelează el, „ai o înfățișare vrednică de milă! Ce ți s'a întâmplat?“

„Îți spun numaidecât, Charles, așteaptă o clipă! Tu știi c'o iubesc?“

„Pe cine?“

„Dobâtocule ! Pe Palomita !“

„Hm — da — se vede !“

„Și știi, deasemenea, că și ea mă iubește ?“

„Hm — da — tot ce se poate !“

Și-apoi i-am povestit totul, totul până în cele mai mici amănunte. I-am spus cum am lui notizat-o ; cum am sedus-o în somn ; cum am fost la ea, noapte după noapte.

Când am isprăvit mă uitai la el. Mi se părea că dela dânsul trebuie să-mi aud sentința.

El își drese glasul. Apoi — încet — : „Pentru asta vine — închisoare !“

„Moft — închisoare — la dracu, nici nu mă sinchisesc de asta ! Ai uitat însă un lucru, Charles, am făcut toate acestea și — o iubesc ! Și de aceea pentru asta o să-mi vie — mie — nebunia“.

Mă ridicai brusc, eșii din odae, fugii acasă ! Și am petrecut câteva ore, o, L'li, groaznice, oribile — — Știi, Lili, cunoscul atunci ce simte ucigașul când își dă seamă ce a făcut !

La două veni Charles. Il văzui deabia când îmi puse mâinile pe umeri.

„Haide“, zise el, „să eșim puțin la plimbare“.

M'a luat aproape cu deasila. M'a dus afară din oraș, la țară ; seara m'a luat cu el la vâriețu, apoi la o crâsmă.

Despre „asta“ n'a vorbit un cuvânt.

M'a dus acasă și a stat până m'am culcat. Mi-a dat un puternic praf de dormit și n'a plecat decât când a văzut că am adormit.

Când m'am trezit, îl văzui stând pe bordura patului.

„Insfârșit“, zise el, „te aștept de-acu' de o oră încheiată ca să te deștepți. Ascultă“, continuă el, „m'am gândit amănunțit la istoria asta; pentru tine există o singură cale ! Diseară spui că se întoarce ? Du-te la ea și spune-i totul“.

Mă cutremuram la acest gând. Simțeam, însă, că are dreptate.

„Vrei să faci așa ?“ întrebă el .

I-am făgăduit că da.

La ora șase eram în strada Castelului, sosise și mă primi cu calde, arzătoare sărutări; de-abia izbutii să mă desfac din îmbrățișările ei.

„Palomita, lasă-mă, trebuie să-ți spun ceva !“

„Vorbește !“

Dar nu mergea. Umblam ca un zănatec prin odae ; nu puteam să-i spun, nu puteam. Mâinile îmi tremurau, scormoneau căptușala buzunarelor, se înfingeau în carne. Pe birou era o scrisoare, am luat-o, am rupt-o în mici bucățele și le-am pus în buzunar. Luai toc, creioane — făcând ferfeniță totul.

Palomita veni lângă mine...

„Dragul meu băiat !“

Mă podidiră lacrimile ; ea mi le sărută de pe obraz, una câte una, lacrimă după lacrimă. Când voi să-mi sărute și gura, o dădui la o parte.

„Lasă-mă, nu știi pe cine săruți ! Lasă-mă — vreau să-ți spun.. totul !“

Și i-am povestit ce am făcut, cu buzele în-
cleștate, cu ochii în pământ.

Eram gata, dar nu cutezam s'o privesc.

În cele din urmă, ridicai privirea...

Și atunci văzui pe buzele ei un surâs atât
de bizar, atât de excentric — oh, un surâs —
așa de diabolic — așa de desfrânat — —

O clipă n'am mai rămas în odaie. Ea strigă
după mine: „Hanns! Dragul meu! Hanns!“
dar eu par'că nici nu auzeam.

Acasă, Charles mă aștepta.

„Ei?“ întrebă el.

„Am făcut așa cum ai vrut tu; i-am spus
totul, totul! Când am isprăvit — — — ea su-
râdea.

„Și —?“

„Surâdea, îți spun! Și cu acest surâs ea îmi
spunea că a știut totul, că m'a mințit; m'a în-
șelat și m'a mințit în mod infam, cum n'a mai
mințit cândva o femeie pe-un bărbat.“

Strângeam pumnii în buzunare... — Și iată
că scosei câteva bucățele de hârtie; citii pe
ele scrisul ei... Mă așezai și începuî să recon-
stitui bucățelele de hârtie, plic și scrisoare.

Era o scrisoare a Palomitei, către doamna
Clara, trimisă aseară din Baden-Baden.

„Citește și tu, Charles“.

Citirăm:

Dragă Claruță,

Îți fac cunoscut în grabă o veste bună.

A venit însfârșit! Azi dimineată, îndată după sosirea unchiului și a mătușii, pe când urcai în goană scara, simții deodată o durere violentă. În odaia mea, văzui că-s toată plină de sânge. Așa că palpitațiile din ultimele opt zile au fost zadarnice. Sper că bărbatul tău n'a observat nimic azi dimineată; Hanns a plecat abia la ora șapte și când s'a scoborît, scara pâraia îngrozitor.

În caz că voi pleca acum, te rog să nu-mi păstrezi o amintire prea rea, Claruță dragă. Tu m'ai ajutat doar cu atât devotament, cu toate că uneori mă înjurai destul, Claruță! Vezi tu, am fost nespus de ușuratecă și mi-am dăruit virginitatea și tinerețea pentru scurta fericire a câtorva săptămâni. Dar l-am iubit așa de nemărginit, așa de nespus! Nu fii necăjită pe mine, dragă Claruță.

Până mâine seară, a ta

Palomita

„Te-a iubit foarte mult!“ zise Charles.
Eu nu știu ce am zis...

.....Rămâi cu bine, Lili!

Crucificatul Tannhäuser

(UN VIS IN SOARE)

Se investmânta agale în straie de Pierrot. Pantofi negri de lac, adânc decoltați și ciorapi negri de mătase, înalți, peste cari cădea pantalonul alb. Un guler mare în jurul umerilor și mâneci lungi, largi. Totul în mătase albă, nelucioasă, cu pompoane negre. Acum învelitoarea albă a capului, netedă, bine întinsă, peste păr. Apoi pudra, foarte multă pudră. Și, însfârșit, pălăria țuguiață.

Eși din casă. Ștregarii de pe ulițele Capri-ei, deși obișnuiți cu așa ceva dela oaspeții străini, se luară după el, strigând și vociferând :

„Pazzo ! Pazzo !“

Lui nu-i păsa de asta. Pășea pe uliți, încet, ca prin vis, fără a privi măcar în preajma lui. Hoinarii îl lăsară în pace, înapoindu-se, când îl văzură cotind spre grădinile de portocali. Intr'acolo nu mergeau niciodată oaspeții străini ; doar dacă se rătăcea cândva pe-acolo vreun pictor german. Și cu toate acestea era

locul cel mai frumos al frumoasei Capri. Dar era așa de anevoios de străbătut până aici, și apoi canalia de arendaș, moș Nicolae Vuoto, încuia toate porțile și porțițele dărapănatei împrejurimi și răcnea cât îl ținea gura și sud și arunca cu pietre, dacă, cu toate măsurile lui, cineva îi încălca terenul.

Astăzi, însă, nu strigă și nici cu pietre nu aruncă. E așa de uimit de forma aceea albă de acolo, din soare, încât se dă repede câțiva pași îndărăt, spre interiorul Pergolei. Aici stă și se minunează. În cele din urmă îi vine în gând că tot un „Signore“ trebuie să fie; începu să bombănească disprețuitor: „Pazzo! Pazzo!“ privind lung după el, cu priviri dușmănoase.

Pudratul Pierrot porni mai departe. Sări peste câteva ziduri, coborî câteva povârnișuri, urcă alte câteva, aproape ca o mătă, cu mișcări flexibile și lenevoase totodată. Prin luncile de mirți, apoi dealungul kakteelor, prin fața stâncilor.

Odată se opri. La câțiva pași de el văzu două vipere mari de câte un metru. Dar sălbătăciunile, altminteri așa de sperioase, păreau că nici nu observă prezența lui, așa de preocupate erau una de alta. Femeiușca sărea sus, peste tufișuri și peste pietre; bărbătelul o urmărea. Deodată femeiușca se oprește, își înalță partea de sus a trupului, făcând, cu limba, semne repezi urmăritorului.

Acesta se încolăcește în jurul ei, se răsu-

cește șerpește, se înalță, încât trupul ei tremură și se lipește și mai tare de el.

Și trupurile lor de coloarea oțelului sclipiau și scânteiau în bătaia soarelui. Ce frumos era asta, ce frumos! Înărmurit, Pierrot nu se mai sătura privind. Vedea coroane de aur pe capetele șerpilor?

Mici coroane de aur...

Merse și mai încet ca până acum.

În cele din urmă fu aproape de Mareletta, turnul ruinat al Sarazinei, care stă colo lipit de povârniș. Deasupra lui atârnavă zidurile vechi ale Certosei; la stânga săria muntele Tuoro, la dreapta muntele Solaro, până departe în albastrul mării italice.

Privi în vale. Colo, jos, se întindea „piccola marina“ cu colibe de pescari, cu insula sirenelor în față, încinsă de vâlvătaia albă a soarelui, în mijlocul talazurilor albastre.

De partea cealaltă se înălțau semeții Faraglioni, ca niște blocuri masive eșite din mijlocul mării.

Aici era locul unde avea un rendez-vous. Ultimul lui rendez-vous cu soarele.

Se așează în fața povârnișului, lăsând să-i balanseze picioarele. O clipă privi fix în jos. Apoi scoase sticla pântecoasă din buzunar. Și vinul negru de Ischia începu să sângere în pahar.

Pierrot bea. Bea în cinstea soarelui așa cum băuse altădată în cinstea mării, colo, jos, în grotta azzura.

517.895

Deșertă paharul dintr'o singură sorbitură.
Apoi îl umple iar.

Și iarăș bea în cinstea soarelui.

Apoi asvârle sticlă și pahar departe, spre stânci.

Apoi se ridică și merge puțin îndărăt, pe lângă perete, acolo unde stânca face umbră. Acolo se așează jos, se întinde, dă pălăria pe ceafă și flueră încet, târăganat :

„Mimi Pinson est une blonde,

Une blonde que l'on connaît —“

Un mic păiajen roșu îi se sue pe costum, merge drept dealungul pantalonului alb, apoi pe pompoane. Ce caraghios se târăe acest mic păiajen roșu !

Fredonează :

„Mic — pă—ia—jen — ro—șu —

Mic — pă—ia—jen — ro—șu —“

Acum întinde larg brațele spre amândouă părțile și cată'n sus. Și azurul de colo, de sus, cânta și râdea, de par'că ar fi voit să-l mântue de toate. Când ridică puțin capul, vede marea, albastră cu mici nourași albi pe coamele valurilor — întocmai ca sus. Albastru, luminos și sclipitor albastru, — îl soarbe cu ochii, îl pipăe cu mâinile, îl lasă să-i pătrundă în toți porii.

Ascultă și muzica culorilor albastre. Ochiul lui se închide, dar vede limpede, deslușit. Simte un suflu molatec, desmierdător, adiându-i peste tot trupul, o lâncezeală vagă, binefăcătoare, înfășurându-l mângâietor în fâlfăetoare neguri albăstri.

Acu' îi se pare că i se odihnește capul pe un sân moale de femei, îi simte bine respirația, o lină ridicare și coborîre.

Dar nu se mișcă, nici nu deschide ochii. Stă tăcut, nemișcat, de par'că ar dormi. Absoarbe o mireasmă, ca de floare de piersică, și simte un obrăjior mic, palid, apropiindu-se de picioarele lui. Era Liliana. Ea căzu în genunchi la picioarele lui, apropiindu-și obrăjiorii ei palizi de copil de pantofii lui de lac. Dar Erminia ședea lângă el și mai avea încă cireși roșii în părul ei bălai. Scotea iarăș din lăuta spaniolă acele acorduri melancolice, tărăgânate : La Paloma. Eliza însă puse mâna pe pieptul lui Pierrot, mâna ei îngerească, fină și subțire.

Era și Clara acolo, cu capul ei negru, buclat, acoperit în întregime de cordoane roșii ; privirile ei dogoreau, de par'că ar fi voit să-l mistue cu focul lor. Ea rosti cu glas domol cântecul ei cel mai frumos, cel mai preferat :

„Și fiindcă tu ai năruit în mine
Tot ce era mai bun în ființa-mi vagă,
Fiindcă-mi ești drag, simt ură pentru tine,
Da, te urăsc cu ființa mea întreagă.

Smulg de pe mine împletitura grea
Ce însumi am făcut, zâmbitoare,
În brațele-ți te dușmănesc abia
Și gura mea aș vrea să te omoare.

Gemi ; ochii tăi setoși pe mine cad ;
Ridici paharul — bine ; bem : noroc !
Suflarea mea să-ți fie jar din iad
Și mort, de mine strâns, să cazi în foc !"

Dar Pierrot zâmbea.

Mary Wayne, căreia îi zicea și Hella, se apropie de el. Prin părul ei cărămiziu trece o îlfăire ușoară și buzele ei tresar îndurerate. Se pare că nu vede pe nimeni, afară de Pierrot.

„Ce lesne desnădăjduiești !“ zice ea.

Și încă multe mai erau acolo, așa de multe. Lora și Stenia și oacheșa Dolly. Și mica și grațioasa Anna, napolitana, Kati și — încă una.

Asta ședea izolată de celelalte, singură-singurică, și nu se mișca. Soarele se juca pe obrazul ei palid ca moartea. Avea o înfățișare de preoteasă și avea flori de magnolie în părul ei negru și în mâinile ei palide. Asta era aceea pe al cărei sân numai ce se odihnise capul lui. Acum însă ea stătea deoparte și capul lui se odihnea pe o piatră dură.

„Noi suntem ziua ta și viața ta !“ lingușiau celelalte.

„Eu sunt moartea ta și visul tău !“ zise ea.

„Eu țiți împletesc cununi de mirt la picioare“, zise Constantina, iar Clara cernea peste el petale de maci. Și din toate se revărsa un parfum straniu, ca din mari buchete de zambile, un parfum voluptos, îmbietor, de trupuri albe de femei.

Anna, blonda micuță, îi sărută ochii și Dolly îi mângâie obrajii pudrați. Eliza însă cearcă să-i netezească, cu degetele ei fine, cuta aceea aspră, amară, dela comisura buzelor. În pași ușori de menuet își înmlădie Stenia șoldurile, iar spaniola cântă într'una cântecul acela bizar despre porumbelul alb.

Se apropie și cealantă, preoteasa pală, care avea magnolii în păr.

„Eu sunt moartea ta și visul tău !“ zice ea.

Atunci celelante se retraseră. Și încet, fără un cuvânt, ea puse în ambele lui mâni întredeschise, câte o roză roșie. Apoi îngenunchiă și-l sărută drept în mijlocul gurii.

Acum el nu mai vedea nimic.

Dar rozele roșii ardeau și pâlpăiau în mâinile lui, pironindu-l solid de piatră.

Cicatrice roșii, arzătoare cicatrice roșii.

...Capul îi se odihnește iarăș pe sânul ei — îi simte bine respirația, o lină urcare și coborîre.

„Eu sunt moartea ta și visul tău !“ zice ea.

Stafiile din Rammin

Doctorul Henry Friedel venind seara acasă la masă, văzu lacrimi în ochii tinerei lui soții. Intrebând-o asupra motivului, ea îi arătă o scrisoare pe care tocmai o primise dela mama ei :

Scumpa mea fiică Lotte !

Cu regret nu pot nici de astă dată să-ți dau decât vești rele. Societatea de asigurare nu vrea să plătească pagubele pricinuite de grindină, fiindcă popa, care s'a certat cu inspectorul societății, n'a achitat ultima rată. Madama ne-a comunicat că pleacă să se mărite la oraș. Murgul cel mare, din cauza muncii încordate probabil, și-a stâlcit picioarele de dinapoi și acu stă bandajat în grajd. Apoi, colac peste pupăză, ploile acestea nesfârșite ; secara e aproape toată una cu pământul. Peste tot numai necazuri și griji. Cu vânzarea Ramminei deasemenea nu s'a făcut nimic. Cât privește prețul, s'ar fi ajuns la învoială, fiindcă papa n'a cerut decât 500.000 de mărci. Dar cumpărătorul, care auzise, firește, despre grozavele

noastre stafii, a cerut să doarmă în odaia din mijloc, aceea cu balcon. A doua zi a plecat într'un suflet și a scris pe urmă că sub nici un motiv nu mai reflectează pentru Rammin. Aista-i de acu al treilea ! E o jale ! Cred că nu vom putea niciodată scăpa de Rammin. Frațele tău, Willi, crede, e drept, că-i mai bine că nu s'a ales nimic din această vânzare, deoarece prețul era extrem de mic. Dar eu aș fi prea bucuroasă dacă am scăpa odată ; papa și eu abia mai putem suporta grijile. Pe lângă asta îi trebuesc lui Willi foarte mulți bani la cuirasieri și nu știm de unde să mai luăm atâția. Ție nu ți-i posibil, Lotte, să-l convingi pe bărbatul tău să ne acorde un nou împrumut ipotecar ? Nu mult, vreo 80.000 de mărci. Prezintă doar destulă siguranță. Incearcă, te rog, și vestește-mă, dacă se poate face. Cu multe salutări părintești către tine și către soțul tău,

trista și bătrâna ta mamă.

„Vrei să știi ce cred eu despre scrisoarea asta ?“

Ea dete din cap.

„Intâiu : că acest domn, care a vrut să cumpere Rammin, e un mare dobitoc dacă a oferit 500.000 de mărci, că fratele tău, Willi, e un și mai mare dobitoc dacă își închipue că moșia tatălui său face mai mult, că, însfârșit, eu aș fi cel mai mare dobitoc să-i dau tatălui tău o nouă ipotecă pentru gunoiul lui pomeranian.“

„Henry !“

„Nu mă crezi? M'am informat precis asupra valorii Ramminului, anul trecut când am făcut ipoteca. Nu mai valorează decât — maximum — 100.000 de taleri, fiindcă tatăl tău a administrat-o într'un chip catastrofal. Apoi mai are și alte două ipoteci de peste 200.000 de mărci! Rămâne avere 100.000 de mărci. Și cu toate acestea tatăl și fratele tău trăesc de par'că ar avea cel puțin 50.000 de mărci venit pe an.“

Lotte plânge cu suspine.

El îi netezește încet părul :

„Ascultă, Lotte, mai avem încă 14 zile până să mergem la Nil. E indiferent dacă vom petrece acest timp în Berlin sau undeva, în altă parte. Vrei să mergem la Rammin? Poate că vom putea fi cu ceva de folos acolo!“

„Să telegrafiăm numaidecât!“

— În seara următoare erau acolo. Doamna de Rammin era radioasă; ipoteca îi părea sigură.

„Ce drăguți ați fost, dragii mei, că ați venit. Toată ziua am lucrat ca să vă facem totul pe plac. În odaia cea mare veți dormi și...“

„Ertăți, mamă soacră, noi am preferi să dormim în odaia cu balcon“.

„În odaia cu balcon, acolo unde-s stafiile? Glumiți desigur...!“

„Chiar acolo! Vă rog puneți să ni se pregătească chiar odaia cea, — Lotte și cu mine nu vrem să fim lipsiți de plăcerea de a face cunoștință cu stafiile din Rammin“.

Lotte își făcu curaj :

„Da, mamă, pune să ni se pregătească camera ceea“.

După masă, Friedel l-a luat la o parte pe cumnatul său.

„Ia spune, Willi, de câtă vreme sunt aici stațiile?“

„De vreo câțiva ani!“

„Tu crezi în asta?“

„Ai să te convingi singur la noapte“.

„Stațiile sunt în odaia cu balcon?“

„Nu“.

„Nu? Dar unde?“

„In camera de deasupra! Dar numai în odaia cu balcon se pot auzi!“

„Ai dormit cândva acolo?“

„Desigur! De două ori. Acum un an. Întâia noapte am dormit singur, a doua cu un prieten“.

„Ai cercetat odăile de sus?“

„In amănunțime. Este o odăe-magazie. Celelalte odăi de sus sunt : unele goale, altele pline cu mobilier vechiu. Camera de deasupra e cu desăvârșire goală. Înainte a fost utilizată pentru uscatul rufelor; dela un perete la altul sunt întinse câteva frânghii și loțuri.

„Ești sigur că nu cumva unii dintre servitori au făcut acest scandal?“

„Foarte sigur! A doua zi după ce am dormit în camera cu balcon, am cercetat împreună cu prietenul meu din Plessen toată magazia, cu mare meticulozitate. Am încuiat apoi

odaia și în plus am bătut la ușă un zăvor cu lacăt ermetic închis. Peste gaura cheii cât și peste lacătul dela zăvor, am lipit hârtii pe care le-am sigilat împreună cu sigiliile familiilor noastre. Aceeaș procedură am urmat și la ușa dela scara care duce sus, spre magazie. Era imposibil ca cineva să fi putut pătrunde înăuntru fără ca noi să nu observăm !"

„Poate că a intrat cineva pe fereastră ?"

„Nu ! Asta e o imposibilitate. Peretele e drept și neted și în tot Ramminul nu se găsește o scară așa de 'naltă. Afară de asta am fi putut să-l vedem din camera noastră, căci ferestrele sunt față în față. Dacă vrei, haidem sus, să vezi și tu !"

„Nu e nevoie ! Sunt sigur că nici eu nu voi descoperi mai mult ! Încă ceva : stafiile sunt mereu acolo ?"

„Nu mereu ! Unii n'au auzit nimic. Poate fiindcă dormeau greu. Cred că voi veți avea noroc !"

Henry și Lotte se culcară de vreme. Obosit de drumul cu trenul și cu trăsura, el adormi numaidecât.

Deodată se trezi ; îl sculase nevastă-sa. Ședea ridicată în pat ; luna, care privea rotundă pe fereastră, îi lumina fața palidă.

„Tu n'auzi nimic ?"

Se așază și el în pat, își frecă somnul din ochi și începu să asculte atent.

O clipă fu tăcere. Apoi pătrunse în urechile lui un sgomot șuerător, vâjăietor.

„Fără îndoială“, zise el, „e drept deasupra noastră. Willi are dreptate“.

Iar se făcu un moment tăcere. Apoi sgomotul reîncepu. Era o larmă stranie, şuerătoare, un fâşăit de par'că două vestminte lunecânde treceau cu foşnet pripit unul lângă altul. Şi brusc, din timp în timp, un sunet înăbuşit, scurt, dar răsunător.

Larma şi foşnetele acelea deveneau din ce în ce mai accentuate, păreau însă că nu ating pământul. Mereu prin aer, cu iuţeală nebună.

Friedel sări din pat şi începu să se îmbrace. Dar iată că fără veste răsună în urechea lui un hohot de râs sgomotos, strident, care se repetă de câteva ori de par'că o ceată de copii drăcoşi ar fi râs, ţinându-se de burţi. Şi, în răstimpuri, iarăş sunete tânguitoare, suspine, strigăte, şușoteli, șuere, murmure, țipete.

Şi, apoi, foarte clar, un sărut sgomotos urmat de un râs sonor.

„Asta-i curată petrecere vrăjitoarească“, zise el, „mai anapoda nici n'ar putea să fie!“

Şi larma creştea din clipă în clipă, chicotiri, râsete, suspine, tânguiri, sărituri şi ţupăeli, într'un talmeş-balmeş asurzitor.

„E ciudat că nu se aud deloc paşi“, zise Friedel. Era complet îmbrăcat; așa că luă lumânarea şi trăgătoarea de cisme, îndreptându-se spre uşă.

„Unde vrei să mergi?“

„Sus, fireşte! Vii şi tu?“

Ea tremura.

„Ia-ți cel puțin revolverul !“

„La ce ? Pentru o adunare așa de veselă, ajunge trăgătoarea de cisme“.

„Henry, rămâi aici !“

„Prostuțo !“

Eși.

Ea îl auzia urcând treptele; acu deschide ușa spre scara magaziei. Tap-tap-tap, se depărtează sgomotul pașilor lui. Apoi iarăș se aude deslușit, sus — desigur că stă acum lângă ușa. Il aude bâjbăind la ușa, căutând cheia.

O sudoare rece îi muiă fruntea. Tot mai lăr-muitor, tot mai sălbatec devenea jocul, colo sus. Tot mai sgomotos, tot mai îndârjit. Dacă s'ar înapoia, dacă s'ar înapoia...

Voi să se roage, dar nu putea să găsească nici un cuvânt.

„Henry ! Henry !“

Sări din pat, voind să meargă spre ușa, să se urce sus, să-l aducă înapoi...

Dar picioarele n'o duceau, trebui să se așeze pe un scaun.

Cârr ! auzi ea o pârâitură sgomotoasă. Se vede că vrea să spargă ușa, fiindcă n'a găsit cheile. Cârr, cârr, se auziau pașii lui grei.

Numai dacă s'ar întoarce.

Crah ! acu ușa a cedat. Și acu auzia pașii lui drept deasupra ei. Și de jur împrejurul lui vuetul acela îngrozitor, în toate, în toate părțile.

Era pierdut.

Iși astupă urechile, plângea, suspina, se tânguia...

Când ridică ochii, soțul ei era în fața ei :

„Ce faci tu, prostuțo ?“

Ea se ridică, îi cuprinse gâtul, aproape să-l înăbușiască în sărutări.

„Nu așa de furtunos, Lotte, ai să strivești stafiuța. Ți-am adus și ție, aici sub haină, una din aceste nostime farsoare“.

Scoase un porumbel răzător, mare și cenușiu.

„Celelalte pot continua să facă mai departe muzică, asta însă rămâne la noi. Stafiile voastre din Rammin sunt lunatece, asta-i toată particularitatea lor. Tatăl tău a lăsat de bună seamă să se strice porumbarul de afară și atunci un porumbel isteț s'a gândit să transforme magazia în domiciliu pentru porumbei. Dealtfel e și foarte nemerită pentru așa ceva, cu lațurile și funiile acelea prinse cruciș și curmeziș, dela un perete la celălalt. Ei însă și-au făcut socoteala fără lună. Când ea se uită înăuntru, bieteile păsări se trezesc și fâlfăe și râd și gunguresc — ia, le-auzi, Lotte ?“

Dimineată, înainte să se coboare la cafea, ea râse :

„Cum se va mai bucura mama că am descoperit stafiile ! Acum vânzarea Ramminei e sigură !“

El se gândi puțin :

„Lotte, te rog să nu pomenești nimic despre asta ; dacă povestești are să afle de-acu toată împrejurimea cum stă cazul cu stafiile din Rammin. Și basmul cu stafiile e lucrul cel mai bun din Rammin. Cu stafiile tatăl tău ar putea

poate să scape de Rammin, fără ele însă n'aş da nici un ban.

„Ceilalţi şedeau de-acu în jurul mesei.

„Ei, aţi auzit stafiile ?”

„Da”, zise Lotte.

„Eşti convins ?”

„E întocmai aşa, cum mi-ai povestit”.

Apoi tăcu.

„Tată-socru, am auzit că Rammin e de vânzare ?”

„Dacă aş găsi numai cumpărător !”

„Papa vrea numai 500.000 de mărci”, zise doamna de Rammin cu sfială.

„E grozav de puţin !” zise Willi.

„Eu dau 800.000 de mărci. Se scade ipoteca mea, rămân 720.000. Dacă acceptaţi, să trimitem numaidecât după notar şi să facem actele. vreau să intru îndată în posesia Ramminului şi să dispun totodată stingerea celorlalte ipoteci”.

Doamna de Rammin îşi sărută fiica, apoi ginerele. Bătrânul îi strânse mâna.

„Prea mult, nu este !” zise Willi.

Când Friedel rămase singur cu soţia lui, ea zise :

„A fost foarte gentil din partea ta — dar ce vrei să faci tu cu Rammin ? — Tu nu..”

„...ştii cât negru subţ unghie agronomie şi habar n'ai de ce vasăzică administraţia unei moşii — vrei să spui?... Desigur că nu mă pricep în agronomie şi nici n'am habar de cum trebuie administrată o moşie, la fel ca şi tatăl

tău. Dar cred că nici 14 zile nu voi fi proprietarul Ramminului“.

„Te gândești la vânzare ? Dar după înseși spusele tale Rammin nu face nici 100.000 de taleri, și tu oferi 800.000 de mărci pentru ea ?“

„Da — și o voi revinde cu mai mult. Ce câștig, e al tău, Lotte, poți să crești cu asta porumbei, dacă-ți place. Vrei să-mi scrii câteva scrisori pe cari ți le voi dicta eu ?“

„Cu plăcere !“

„Atunci scrie : Moșie Seniorială ! Rammin ! ! Hounded !

Veche moșie, inalienabilă, de vânzare în Pommerania. Mari terenuri forestiere, iazuri, parc. Pământ admirabil, vânătoare splendidă. Moșia se vinde de către proprietar, în a cărei familie a fost peste 400 de ani, fiindcă îi este imposibil s'o mai ție din cauza stafiilor ce s'au cuibărit în castel. Din motivele arătate, inserentul o licitează, liberă de orice sarcini, întrucât nu s'a ivit alt cumpărător, pentru fabulos de mica sumă de 800.000 de mărci.

Actul notarial de cumpărare e vizibil ori-când. Inserentul, care a petrecut numai puține nopți în castel, ține să anunțe anticipat că, la rigoare, e dispus să-și cedeze proprietatea, eventual sub prețul costului.

Ofertele se vor trimite d-lui dr. Friedel
Rammin, Pommerania“.

Așa, Lotte ! Trebuie să faci încă două copii. Pe urmă adresele : Times, Londra ; Figaro, Paris ; New-York Herald, New-York“.

Doctorul Friedel fu de acord ca socrii și cumnatul lui să plece, imediat după facerea actului notarial, la Berlin și s'o ia și pe Lotte. O mică destindere, nu poate strica, zise el.

După vreo 15 zile, Lotte primi următoarea scrisoare dela soțul ei :

Dragă nevestică !

Măine voi fi eu însumi lângă tine ; acum la repezeală, ce-i mai principal. Rolul meu de proprietar al Ramminului s'a isprăvit ; numai ce am vândut moșia pentru un milion. Actualul proprietar, baronul Culloch, e un scoțian. La anunciurile noastre au venit vreo cincisprezece răspunsuri. Baronul Culloch a venit el însuș încoace. Nici n'a vrut să vadă moșia ; a cerut numai să doarmă în odaia cu balcon. A rămas încântat. Am lăsat sus totul așa cum era, numai murdăria porumbeilor am curățat-o eu însumi, cu mâna mea. Am vrut să închei îndată târgul cu baronul Culloch, care-mi oferea 750.000, dar în zilele următoare au mai venit doi americani ; aceștia s'au culcat deasemenea în odaia cu balcon : succesul a fost acelaș. Mi-au oferit 800.000 ; baronul Culloch a dat mai mult cu 50.000. Și așa s'au concurat reciproc, până ce a rămas învingător scoțianul, cu un milion și 15.000 de mărci. L-am pus imediat în posesia Ramminului. Eu sunt acum musafirul lui. A dispus ca ușa dinspre scara magaziei să fie zidită, ca nu cumva să le vie cândva poftă stafiilor ca să se dea jos. Odaia din mijloc vrea

s'o facă odae de musafiri ; a și trimis chiar invitații către toți prietenii lui și se bucură cu anticipație, gândindu-se la succesele ce le va repurta. Ii doresc noroc !

Eu sosesc mâine după amiază la ora 1.28 ; cred că ai să fii la gară ?

Salutări părinților tăi și fratelui tău și ție o sărutare.

Henry".

Căsnicia liberă

A fost odată un poet de o teribilă celebritate. Când, întâmplător, nu scria — atunci cugeta și când nu cugeta — atunci scria, iar uneori le făcea chiar pe amândouă deodată.

Numai atunci când mergea la dentist, ca să-și scoată sau să-și plombeze o măsea, numai atunci când ședea pe scaunul portativ și ținea gura larg deschisă — nu cugeta.

Asta era singura lui recreație și de aceea celebrul poet mergea așa de bucuros la dentist.

În sălile lui poetice, poetul avea douăsprezece domnișoare; fiecare din ele ședea în fața unei enorme mașine de scris. Mașinele tăcăneau toată ziua, douăsprezece ore în șir, până seara la opt, când veneau alte douăsprezece domnișoare, care tăcăneau toată noaptea. Și poetul ședea neconținut, în mijlocul acestor tăcănituri, la biroul lui, dictând celor douăsprezece domnișoare, douăsprezece povești. El însuși o scria pe a treisprezecea.

Pe un poet normal, cele douăsprezece inteligente fecioare l-ar fi enervat desigur la culme cu tăcănitul lor; dar pe el nu-l enervau defel, căci fusese înainte locotenent, ca toți poeții renumiți de azi. A fost locotenent de artilerie și scria chiar și în timpul exercițiului, când tunurile a zece baterii bubuiau în jurul lui. Așa de productiv era, nemaiauzit de productiv.

Dar acest poet nu era numai celebru și capabil și fecund, era și foarte ambițios. Voia ca nici un alt poet să nu tipărească atât de mult cât tipărește el și nici unul să nu fie atât de mult citit. De aceea muncea el așa, zi și noapte, și de aceea avea acele de două ori douăsprezece domnișoare, care tăcăneau neîntrerupt împrejurul lui.

Una era a douăzecișicincea, care primea poșta și tăia din ziare tot ce era scris de pana celebrului poet. Toate acestea erau colectate și lipite în mari albume pe cari numele lui strălucea în litere de aur — fără trăsură de unire. Șaptezeci și opt de cotidiene apăreau numai în Capitală, plus încă douăzeci și șapte de reviste, și în toate era pururea o poveste a renumitului poet — vă puteți deci închipui cât trebuia să lipească domnișoara! Dar ea era foarte mulțumită de misiunea ei.

„De lipit e mai bine decât de tăcănit“, își zicea ea, „afară de asta, avantajul de a fi la celebrul poet“...

Odată i-a venit o idee celebrității. În ultimii ani a fost de douăzeci și unu de ori la dentist

și a stat jumătăți de oră, ba chiar ore întregi cu gura căscată și n'a gândit nimic, dar chiar absolut nimic. Câte povești frumoase, din Slovachia, Slavonia, Slovenia, n'ar fi putut să scrie în acest timp ! Ii venea să-și tragă palme, atât de furios era împotriva leneviei lui.

Se gândea în ce scop ar putea pe viitor să folosească timpul cât va sta în fotoliul portativ. S'a gândit și într'un fel și în altfel, câteva minute... Și asta însemna timp îndelungat, foarte îndelungat, pentru celebrul **Time is money** poet.

Odată s'a gândit că ar putea să folosească timpul ca să învețe limba în care scria. A renunțat însă numaidecât la acest gând : întâiu fiii i-ar fi trebuit pentru asta mult mai mult timp ; al doilea, tot n'ar fi isbutit s'o învețe și, al treilea, nici nu era necesar pentru scris.

În cele din urmă a exclamat : „Iioi ! mă voiu gândi pe fotoliul portativ la marea idee de a-mi propaga peste tot celebritatea !“

*

„Vă sfătuesc să vă lăsați să fiți cloroformizat de data asta“, zise dentistul.

„Ei aș !“ zise celebrul poet.

„Rădăcina stă deacurmezișul dintelui din față“, continuă dentistul, „e nevoie să-l extragem. O anestezie locală n'ar ajuta prea mult, căci toată falca va resimți durerea“.

„Prea bine !“ răspunse, liniștit, pacientul.
„Cât are să dureze ?“

Dentistul ridică din umeri.

„Sincer vorbind... aş fi mulţumit dacă aş fi gata în două ore“, zise el.

„Minunat“, a exclamat poetul, „nespus de minunat! Kerem!“

„Fiţi pregătit, căci operaţia va fi extrem de dureroasă“, îl făcea atent dentistul.

„Eh ! nu face nimic !“ râdea locotenentul de artilerie. „Cu atât mai bine voi putea să-mi văd de gânduri“. S'a tolănit comod în fotoliul portativ, căscând larg gura. „Aşa, domnule doctor, binevoiţi a începe !“

Domnul doctor dentist, care de bună seamă că era un urmaş direct al lui Thomas de Torquemada sau cel puţin al lui Peter Arbuez d'Espila, îşi puse în joc toată arta sa, care-l face pe el şi pe colegii lui atât de mult simpatizaţi. Sunt convins că strămoşii lui spanioli l-ar fi invidiat dacă i-ar fi văzut încântătoarele instrumente. Era foarte mândru de bravura pacientului său şi făcu câteva manipulaţiuni de încercare, care de fapt nu erau tocmai necesare pentru extracţia măselei, dar erau cel puţin foarte dureroase.

Dar asta nu-l scotea din seninătatea lui pe celebrul nostru poet. Şedea cu o mină nespus de împăcată în fotoliul său portativ, ţinea gura căscată, ochii închişi şi avea aerul că nici nu se sinchiseşte de tot ce se întâmplă în jurul lui. Dentistul nu mai putea de bucurie. Se decisesese ca, înainte de a scoate măseaua, să omoare mai întâiu nervul, aşa, pentru pregătire,

și-i scormonea prin carne cu vârful scalpelului.

„Iioi ! Iioi ! Admirabil !” sforăia poetul.

Dentistul se opri.

„Ce spuneți ? Admirabil ?” întrebă el exasperat.

„Oh, vă rog, stimate prieten”, răspunse pacientul, „ce mai gând mi-a venit ! Un gând minunat, stimate prieten ! Binevoiți a continua !”

Și deschise din nou gura.

Dentistul lucra, de-l treceau sudorile. Dar celebrul poet surâdea fericit, de par'că „divina muză cu degetele ei trandafirii îi desmierda scăfârliă”.

„Stimate domnule doctor”, zise el când, în sfârșit, dentistul terminase operația. „Binevoiți a crede că sunt cel mai fericit om ! Binevoiți a fi încredințat, stimate prieten, că mi-a venit aici la d-voastră o foarte frumoasă idee ! Mii de mulțumiri !”

„Dar ce fel de idee ?” întrebă nefericitul dentist.

„O, o idee admirabilă !” râse poetul. „Veți vedea ! Veți vedea ! Un lucru să știți însă, sunt un om foarte modern !”

*

După o săptămână, dentistul și alte persoane din Capitală, precum și cele șaptezeci și opt de cotidiene și douăzeci și șapte de publicații periodice, primiră un foarte drăgălaș și micuț plic. Din el au aflat că poetul celebru s'a aliat pentru „căsnicie liberă” cu o doamnă baroană.

Asta era ceva ! A fost uitată holera, au fost

uitate cutremurele de pământ, au fost date uitării cele mai frumoase masacre din Caucaz. Tot ce era în stare să ție un condei în mână, s'a așezat și a început să scrie articole despre căsnicia liberă și despre celebrul poet. Ziarele de senzație spuneau că e o faptă morală și vorbeau de măreție sufletească și de adevărata artă și de înălțătoarea pildă. Și Goethe...

Publicațiile umoristice spuneau că celebrul poet n'a făcut decât să fie consecvent cu vechile și cunoscutele lui principii intime.

E știut doar de toată lumea că nu poate să sufere — trăsura de unire.

Dar ziarele conservatoare spuneau : Ptui ! e un scandal ! Și încă un ofițer ! Asta subminează viața socială ! Și religia ! Și statul ! Și poetul celebru nici nu-i poet celebru, dacă a făcut așa ceva ! E un străin ! Și încă unul primejdios ! Să fie expulzat ! În Slavonia sau Slovenia sau Slovachia, sau de unde a venit ! Acolo n'are decât să se căsătorească pe cât de liber va pofti ! Acolo, jos ! Ptui !

Așa spuneau ziarele conservatoare care sunt totdeauna citite cu respect pe Piața ortodoxă. Astfel se explică dece după câteva zile a sbârânit soneria dela ușa locuinței celebrului poet. Era un comisar special în civil, din partea parchetului, cu o înfățișare foarte distinsă, în mânuși galbene și în țilindru.

„Cărui motiv datoresc onoarea ?“ întrebă poetul, la intrarea în casa lui a acestui domn. „Binevoii a lua loc ! Tessek !

Comisarul luă loc, nespus de prevenitor și binevoitor. Își declină calitatea și vorbe ceva despre „misiunea penibilă“.

„Nu face nimic ! Să auzim !“ râdea poetul celebru. „Sunt cu desăvârșire la ordinele dv.“

Atunci comisarul spuse că în numele ministerului de justiție îi se pune în vedere în mod confidențial ca până în opt zile să se căsătorească după toate formele legale ; contrar va fi expulzat.

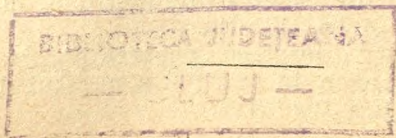
„Bassamă ! Stimate prieten ! Mă gândeam eu că veți veni încoace ! Mă gândeam ! Dar, vedeți d-voastră, dragă domnule, eu cred că nu mă voi căsători și totuș nu mă veți expulza“.

Băgă mâna în buzunarul din căptușala hainei, scoase un port-vizit, din el un act, și-l întinse, cu o înclinare de politeță, comisarului.

„Citiți, stimabile !“ zise el ! „Sunt deja de nouă ani căsătorit, după toate uzanțele legii, cu soția mea, doamna baroană, și sunt un foarte fericit tată a trei fetițe sănătoase și a cinci încă și mai sănătoși băieți ! — Kerem, mă rog !“

Comisarul se sculă.

„Sunt așa dar un om cu desăvârșire modern !“ strigă după el celebrul poet. „Sluga dv., domnule comisar ; Naszdar, servus ! Servus ! Vă rog să mă mai onorați, cât de curând !“

CUPRINSUL:

	<u>Pag.</u>
PĂIAJENUL	
IUBIRE ?	38
CRUCIFICATUL TANNHÄUSER	49
STAFIILE DIN RAMMIN	56
CĂSNICIA LIBERĂ	68

BIBLIOTECA „DIMINEAȚA”

Director IOSIF NĂDEJDE

**Au apărut până acum în această colecție
de popularizare următoarele scrieri :**

No. 1. — M. Sadoveanu . Războiul Balcanic.

Note din timpul războiului care a fost preludiul groaznicului măcel mondial.

No. 2. — I. Agârbiceanu : Diavolul.

Nuvele și schițe.

No. 3. — P. I. Jouve : Spitalul.

Unele din suferințele războiului reflectate în mintea unui scriitor nou care a luat parte la lupte. Traducere de Victor Ion Popa.

No. 4. — Gérard de Nerval : Mâna vrăjită.

Povestire fantastică de pe vremea proceselor împotriva vrăjitoarelor. Traducere de Eugen Boureanu.

**No. 5. — Oscar Wilde : Crima Lordului
Arthur Savile.**

Povestire captivantă în care se reflectă toate însușirile strălucitului literat englez.

No. 6. — A. de Herz : Șeful Gării.

Nuvele scrise cu un umor irezistibil.

No. 7. — *Gleb Uspenski* : Lăcustele.

Povestiri caracteristice pentru talentul puternic al unui scriitor care a exercitat o mare influență asupra societății rusești din ultima jumătate a veacului trecut. Traducere de M. Sevastos.

No. 8. — *Gala Galaction* : Toamne de Odinioară.

Prețioase produse literare ale unui spirit pătruns de cea mai largă și mai curată dragoste de oameni.

No. 9. — *Edgar Poe* : Fantezii humoristice.

Povestiri pline de ironie, de umor, de comic adevărat, cari prezintă cititorilor români pe scriitorul american sub un aspect nou. Traducere de Ion Dragu și Radu Diăgescu.

No. 10. — *Rémy de Gourmont* : Secretul lui Don Juan.

Minunate tălmăciri făcute de Th. Solacolu din opera unuia din cei mai originali și mai profunzi scriitori francezi.

No. 11. — *Gh. Brăescu* : Nuvele.

Apărut de curând în literatură, d. Brăescu și-a cucerit repede un loc de frunte printre scriitorii noștri veseli.

No. 12 — *G. Galaction* : Viața lui M. Eminescu.

Cea mai complectă biografie a marelui poet.

No. 13. — *H. de Balzac* : Adio.

Povestire patetică a unei întâmplări nespuse de impresionante. Traducere de Alice Gabrielescu.

No. 14. — *Albert Samain*: **Xanthis sau Vitrina Sentimentală.**

Trei nuvele pătrunse de o poezie delicată și scrise de o grație desăvârșită. Traducere de Mihail Carp.

No. 15. — *H. Sanielevici*: **La Montmorency.**

Insemnări din călătoriile prin Occident ale unui intelectual de rasă care e în acelaș timp un literat distins.

No. 16. — *V. Blasco Ibannez*: **Imprumutul răposatei.**

Una din cele mai caracteristice povestiri ale scriitorului spaniol cu reputație mondială.

No. 17. — *Anatole France*: **Domnișoara Roxana.**

Nuvele în cari se resfrânge tot spiritul și toată ironia marelui literat. Traducere de N. Davidescu.

No. 18. — *Anton Bacalbașa*: **Din viața militară.**

Foarte interesante povestiri ale unui scriitor pe nedrept uitat.

No. 19. — *Ștefan Petică*: **Versuri.**

Toate poeziile unui cântăreț care a fost premergătorul curentului nou în poezia românească.

No. 20. — *Bojena Niemțova*. **Zina apelor.**

Câteva din cele mai frumoase poezii aflate în literatura cehoslovacă. Traducere de Abatele Zavoral.

No. 21. — *Ion Dongorozi* : **Surpriză.**

Nuvele și schițe scrise de un scriitor tânăr care încheie în povestiri sobre admirabile daruri de observație și de analiză sufletească.

No. 22. — *Sandu Teleajen* : **Poveștile lui Hinu Ion. (Schițe și amintiri).**

Cu d. Sandu Teleajen literatura românească a dobândit un povestitor de rasă, ale căruia scrieri totdeauna interesante, au și farmecul special al graiului muntenilor din țară de dincoace de Milcov.

No. 23. — *Jack London* : **Omul cu obrazu 'n-crustat.**

Prima traducere în românește din vasta operă a unui scriitor american, cu care critica occidentală a comparat deseori pe Panait Istrati. Rareori s'a putut ceti ceva mai impresionant ca povestirile din viața căutătorilor de aur de prin Alaska. coprinse în acest volum.

No. 24. — *I. Ciocârlan* : **Flămânzii. (Cinci nuvele)**

Flămânzii. Pe drum, Prietenii, Femea care se 'nchină și Izvodul morții, toate din viața necăjită și totuși cu multe aspecte pitorești a poporului dela țară.

No. 25. — *Eug. Bôureanu* : **Lupii.**

Pagini de cronică, în cari autorul a cuprins un roman impresionant din viața boerilor de odinioară. Interesant ca subiect, romanul e tot așa de interesant ca puritate și mlădiere de limbă.

BIBLIOTECA „DIMINEAȚA“

își propune să tipărească în ediții ieftine și în formatul portativ și comod al numărului de față scrieri bine alese din cei mai de seamă scriitori români și străini.

E vorba de o bibliotecă de *popularizare*, menită, prin calitatea scrierilor și prin ieftinătatea prețului, să străbată în straturi cât mai largi și să îndeplinească astfel o operă de expansiune culturală.

Literatura bună românească, de scriitori vechi și moderni, cum și culegeri din literatura universală, în traduceri făcute de scriitori cunoscuți — iată ce va apărea, în primul rând, în această colecție. Dar *Biblioteca „Dimineața“* nu se va mărgini numai la culegeri literare, ci va publica și lucrări cu caracter cultural mai larg, popularizări științifice, scrieri privitoare la artă, la filosofie, la educație, etc.

Acestea sunt gândurile cu cari *Biblioteca „Dimineața“* se adaogă la efortul cultural al vremii.

IOSIF NĂDEJDE

57

EDITURA „ADEVERUL“ S. A. — BUCUREȘTI: SĂRINDAR, 9 11

